

KUNGL. HOVSTATERNA
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2010

INNEHÅLL

ÅRET I KORTHET	4
KUNG CARL XVI GUSTAF – SVERIGES STATSCHEF	5
RIKSMARSKALKEN HAR ORDET	6
<hr/>	
KUNGL. HOVSTATERNA	
<hr/>	
Kungl. Hovstaterna – Statschefens organisation	7
Ekonomisk redovisning	7
Användning av medel inom Hovstaten	8
Medarbetare	8
<hr/>	
HOVSTATEN	
<hr/>	
Riksmarskalksämberet	10
Hovmarskalksämberet med ceremonistaten	12
H.M. Drottningens hovstat	18
H.K.H. Kronprinsessans hovstat	21
H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat	23
H.M. Konungens hovstall	24
<hr/>	
SLOTTSTATEN	
<hr/>	
Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket	26
Ståthållarämbetet	30
- Stockholms slottsförvaltning	32
- Drottningholms slottsförvaltning med Kungsgården	33
- Gripsholms slottsförvaltning	35
<hr/>	
KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVALTNING	
<hr/>	
Verksamhet	36
<hr/>	
KUNGL. SLOTTSTATENS ÅRSBOKSLUT 2010	
<hr/>	
Bokslutskommentarer	38
Bokslut	39
Revisionsberättelse	43
<hr/>	
KUNGL. DJURGÅRDENS ÅRSBOKSLUT 2010	
<hr/>	
Förvaltningsberättelse	44
Bokslut	45
Revisionsberättelse	47
Diagramöversikt	48
TEMA KRONPRINSESSPARETS BRÖLLOP	50
TEMA BERNADOTTEJUBILEUM 1810-2010	52
TEMA WORLD CHILD & YOUTH FORUM	54
TEMA HAGA SLOTT	55
TEMA STATS BESÖK	56
Medaljföräningar	58
KALENDER – Utdrag ur Kungafamiliens officiella program	60
Kunglig ordlista	69
Organisation	70

ÅRET I KORTHET

Många statsceremoniella och officiella engagemang

- Utgående statsbesök till Brasilien
- Kungen öppnade riksmötet, höll konseljer och utrikesnämnd
- Kungen högtidstalade vid nationaldagsfirandet
- 27 ambassadörer togs emot vid högtidliga audienser
- Representationsmiddagar, riksdagssupé, statsrådsluncher och traditionsenlig middag för nobelpristagarna

Tronföljare i fokus under 2010

- Kronprinsessparets bröllop – En familjehögtid, statsangelägenhet och folkfest med stort internationellt medieintresse
- Högtidlighållande i Sverige och Frankrike av 200-årsminnet av tronföljarvalet
- Kronprinsessparet reste i Jean Baptiste Bernadottes fotspår
- Kronprinsessparet flyttade in i Haga slott

Engagemang i frågor om livskvalitet för barn, äldre och demenssjuka

- Kungligt initiativ till World Child & Youth Forum med Kungl. Slottet som en internationell mötesplats för barns rättigheter
- Drottningen deltog i flera arrangemang kring barnens situation genom World Childhood Foundation
- Demensvård en global fråga. Silviahemmets vårdfilosofi spreds internationellt

Renoveringar och arbete för miljö- och energismarta lösningar

- Försöksverksamhet med solceller på Kungl. Slottets tak
- Ombyggnad och renovering av Rikssalen och Ordenssalarna. Nytt ventilationssystem i Vita Havet
- Byte till LED-belysning och lågenergilampor gav energibesparingar
- Effektiviseringar av datasystem och utbyggnad av mobila kommunikationslösningar
- El- och miljöbilar i hovstallet

Visningar och utställningar lockar besökare till de kungliga slotten

- Cirka 900 000 besök vid de kungliga slotten. Flera utställningar med tronföljarteman på de kungliga slotten
- Stort intresse för det kungliga kulturarvet. Många föremål ur de kungliga samlingarna utlånade till svenska och internationella utställningar
- Musik på slottet firade 40-årsjubileum

Kungen förklarar riksmötet öppnat.

Kung Carl XVI Gustaf – Sveriges statschef

SVERIGES STATSCHEF. I regeringsformen stadgas att den som "innehar Sveriges tron, är rikets statschef". Sverige är sålunda en konstitutionell monarki. Sveriges kung, Carl XVI Gustaf, tillträdde tronen år 1973 och är nummer 74 i ordningen. Organisationen kring statschefen heter Kungl. Hovstaterna.

Sverige är en av världens äldsta monarkier. På den plats där Kungl. Slottet ligger har det stått en borg i över tusen år. Genom århundradena och in i våra dagar har det funnits en regerande monark i borgen.

Den svenska monarkin har genom historien uppträtt i många olika skepnader. Liksom våra nordiska grannländer Danmark och Norge är Sverige i dag en konstitutionell monarki, vilket innebär att monarkens befogenheter är reglerade i grundlagen (konstitutionen).

Den svenska monarken har huvudsakligen representativa plikter som "samlande representant och symbol för landet".

I regeringsformen sägs dessutom att Kungen skall vara

ordförande vid informations- och regeringsskifteskonseljer liksom vid sammanträden i utrikesnämnden.

Kungen ska också öppna riksmötet. Vidare gäller att monarken ska representera Sverige vid inkommande och utgående statsbesök samt ta emot utländska sändebud för ackreditering.

Då Kungen är förhindrad att fullgöra sina uppgifter som statschef, exempelvis på grund av utlandsresa till avlägsen eller svårtillgänglig ort, inträder Kronprinsessan Victoria, Prins Carl Philip eller Prinsessan Madeleine i nu nämnd successionsordning som tillfällig riksföreståndare.

Riksmarskalken har ordet

Det gångna året var tronföljarnas år och verksamheten vid de Kungl. Hovstaterna präglades i första hand av tre händelser med anknytning till detta: Kronprinsessparets bröllop, Bernadottejubileet och renoveringen av Haga slott inför tronföljarparets inflyttning.

Kronprinsessparets bröllop var mycket mer än en stor och lycklig familjhögtid. När Sveriges tronföljare ingick äktenskap var detta också en statsangelägenhet och en glad folkfest. Den hyllning och värme som det kungliga brudparet fick av hundratusentals människor visar på ett starkt folkligt stöd för Kungahuset. Det positiva uppmärksamhetsvärdet för Sverige av Kronprinsess-

parets bröllop, genom det rekordstora mediala intresset och det direktsända bröllopet i svensk och utländsk television, är svårt att uppskatta.

För 200 år sedan valdes den franske marskalken Jean Baptiste Bernadotte till svensk tronföljare. Kungafamiljen deltog vid högtidlighållandet av tronföljarvalet i Örebro den 21 augusti. Även Jean Baptiste Bernadottes ankomst till sitt nya land vid landstigningen i Helsingborg högtidlighölls. Under hösten besökte dessutom Kronprinsessparet flera platser i Frankrike med anknytning till ätten Bernadottes anfader. På Kungl. Slottet arrangerades utställningen Hemma på Slottet – hos de första Bernadotterna och Nationalmuseums utställning Härsarkonst, till vilken Husgerådskammaren lånade ut ett stort antal föremål, knöt an till detta jubileum.

Haga slott har renoverats i samverkan med Statens fastighetsverk. Ståthållarämbetet och Husgerådskammaren har lagt ned stora resurser på att göra Haga slott med omkringliggande parkområde till en funktionell och representativ bostad åt Kronprinsessparet. I arbetet har såväl kulturella aspekter som frågor om säkerhet och integritet beaktats.

Utöver dessa särskilda händelser har hela Kungafamiljen deltagit i ett stort antal ceremoniella och officiella evenemang. Mer än 1 500 förfrågningar om deltagande av Konungen eller Kungafamiljen inkom under året. Konungen och Drottningen deltog var för sig eller tillsammans i 425 uppdrag. Kronprinsessan Victoria deltog i 133 olika evenemang. Till sedvanliga statsceremoniella och representativa uppgifter hör riksmötets öppnande, statsbesök, högtidliga audienser, konseljer, diplomatmottagningar, statsrådsluncher, företrä-

Riksmarskalk Svante Lindqvist

den, nationaldagsfirande, nobelprisutdelning samt ett stort antal besök i landet och utomlands i Sverigefrämjande syfte.

Konungen och Drottningen har i sina ambitioner att utveckla Kungl. Slottet till en mötesplats, inbjudit till seminarier och föredrag i angelägna samhällsfrågor. Av särskilt intresse var Deras Majestäters initiativ till det första World Child & Youth Forum (WCYF) med svenska och internationella deltagare. WCYF:s syfte är att inspirera och stödja att FN:s barnkonvention efterlevs. Dessutom arrangerades seminarier av H.M. Konungens stiftelse Ungt Ledarskap. De Kungliga Akademierna samlades till fyra TV-sända seminarier om olika vetenskapliga fronter under rubriken Kunskapens krona.

Anslaget för verksamhetsåret 2010 uppgick till 125 miljoner kronor. Av detta utgjorde 5 miljoner kronor ett tillfälligt anslag för Kronprinsessparets bröllop och 2 miljoner ett tillfälligt anslag för säkerhetshöjande åtgärder. I överensstämmelse med regeringens anvisningar har dessa medel fördelats med 51 procent till Hovstaten och 49 procent till Slottsstaten. Medlen till Hovstaten (63,7 miljoner kronor) finansierar all officiell representation och programverksamhet, ceremoniella och andra transporter, information och övergripande ledning av all verksamhet vid Kungl. Hovstaterna. Huvuddelen av kostnaderna, eller cirka 74 procent, utgörs av löner, inklusive sociala avgifter. Anslaget till Hovstaten motsvarar en kostnad på endast 6 kronor per invånare i Sverige. Det stora intresset för Kronprinsessparets bröllop, ett intresse som alltjämt är påtagligt, har samtidigt medfört högre kostnader för informationsverksamheten. En rad investeringar har gjorts i nya IT-system och förändringar av arbetsprocesser har genomförts; allt i syfte att Hovstaternas verksamhet ska präglas av hög effektivitet och ge ett gott utbyte av skattemedel.

Stockholm i januari 2011

Svante Lindqvist
Riksmarskalk

Kungen tar emot hyllningar på sin födelsedag på Yttre borggården på Kungl. Slottet i Stockholm.

Kungl. Hovstaterna – Statschefens organisation

KUNGL. HOVSTATERNA har som huvuduppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av Kungafamiljen i deras officiella plikter. I den uppgiften ligger också att vårda och värna det kungliga kulturarvet samt att visa detta kulturarv för en bred allmänhet. Kungens valspråk "För Sverige – I tiden" är vägledande för allt arbete vid Kungl. Hovstaterna.

Kungl. Hovstaternas uppgifter fördelas på:

- Programverksamhet och representation
- Vård och underhåll av kulturarv
- Visningsverksamhet
- Ledning med flera övergripande funktioner

Anslags- och redovisningsmässigt är Kungl. Hovstaterna uppdelade på tre olika enheter, som skiljer sig åt vad gäller finansiering och sätten att redovisa:

1. Hovstaten finansieras genom anslag från staten, det så kallade apanaget. Hovstaten består organisatoriskt av Riksmarskalksämberet, Hovmarskalksämberet, H.M. Drottningens hovstat, H.K.H. Kronprinsessans hovstat, H.K.H. Hertiginns av Halland hovstat och H.M. Konungens hovstat. Hovstatens anslag skall enligt överenskommelse med regeringen redovisas översiktligt (se sidan 8).

2. Slottsstaten finansieras dels med statliga anslag, dels med hyres- och arrendeintäkter samt intäkter från visningar av de kungliga slotten och försäljning i slottsbodar. Slottsstaten består organisatoriskt av Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket och Ståthållarämbetet med tillhörande slottsförvaltningar. Intäkter och kostnader för Slottsstatens verksamhet redovisas på sidorna 38 – 42.

3. Kungl. Djurgårdens förvaltning (KDF) är underställd Ståthållaren. Verksamheten är självfinansierad genom intäkter från hyror och arrenden. Intäkter och kostnader skall långsiktigt balanseras och eventuella överskott används utslutande för en långsiktig och hållbar utveckling av Kungl. Djurgården (se vidare sidorna 44–46).

Anslag från Sveriges riksdag

Under året erhöll Kungl. Hovstaterna sammanlagt 125 (117,1) miljoner kronor i anslag från riksdagen, en ökning med 6,8 procent jämfört med föregående år. För året erhöles en tillfällig höjning på 5 miljoner kronor för att bekosta den del av Kronprinsessan Victorias bröllop som var en statsangelägenhet. Enligt överenskommelse med regeringen har 51 procent av anslaget eller 63,7 (60) miljoner kronor gått till verksamheten inom Hovstaten och 49 procent eller 61,2 (57,1) miljoner kronor till verksamheten inom Slottsstaten. Intäkter från visningsverksamhet och försäljning uppgick till 61,5 (59,6) miljoner kronor. Resultatet för KDF uppgick till -0,5 (-10,5) miljoner kronor.

Anslagsutveckling exklusive engångsbelopp

Belopp i mnkr	2010	2009	2008	2007	2006
Hovstaten	60,2	56,4	54,8	50,1	49,6
Slottsstaten	57,8	53,7	52,7	48,1	47,9
Förändring från föregående år (%)	7,2	2,4	9,6	0,6	2,0

Användning av medel inom Hovstatens ämbeten

Apanaget, det vill säga den del av statsanslaget som finansierar Hovstaten, har fördelats på de olika organisatoriska enheterna. Huvuddelen av ämbetenas kostnader, eller 74 procent, utgörs av löner, inklusive sociala avgifter. Medelsanvändningen för ämbeten inom Hovstaten fördelar sig enligt följande:

- 34 (30) procent för sådan övergripande ledning som organisatoriskt faller på Riksmarskalksämbetet. De staber och funktioner som ingår i ämbetet betjänar såväl KDF som Hovstatens och Slottsstatens alla verksamhetsdelar. Den utökade verksamheten vid Kronprinsessans hovstat medför ökade kostnader för Riksmarskalksämbetet.
- 23 (21) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på Hovmarskalksämbetet med ceremonistaten, och utgörs främst av kostnader i samband med representation och resor.
- 19 (20) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.M. Drottningens hovstat, främst kostnader för den personal inom det Kungl. Hushållet som tjänstgör i kök och servering vid den officiella representationen på Kungl. Slottet och Drottningholms slott.
- 6 (8) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.K.H. Kronprinsessans hovstat.
- 18 (21) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.M. Konungens hovstall, varav cirka hälften av kostnaderna kan hänföras till ceremoniella transporter.

Vidareutbildning, ledarskap och arbetsmiljö

Kungl. Hovstaterna hade under året sammanlagt 230 (216) tillsvidareanställda medarbetare, motsvarande 216 (203) heltidstjänster. Därutöver anlitas varje år ett stort antal personer för tillfälliga uppdrag, bland annat i samband med representations- och galamiddagar, och under sommarsäsongen i parkerna samt i visningsverksamheten. Dessa arbetsinsatser motsvarar cirka 70 (61) heltidstjänster på årsbasis och engagerade cirka 700 personer under 2010.

Som ett led i kompetensutvecklingen inom Kungl. Hovstaterna anordnas seminarier och föreläsningar, framför allt i ämnen med historisk och kulturell anknytning. I takt med att flertalet rutiner och informationshantering sker via datasystem, görs insatser för ökad IT-kompetens hos alla anställda. Utbildningar och kurser i ämnen som berör arbetsorganisation, ledarskap och arbetsmiljö har genomförts. Inom det systematiska arbetsmiljöarbetet upprättas varje år arbetsmiljöbokslut som ställs mot de handlingsplaner som utarbetats inom respektive ämbete.

Förebyggande insatser ger friska medarbetare

Kungl. Hovstaterna arbetar med förebyggande insatser för att minimera riskerna för ohälsa. Alla medarbetare omfattas av ett avtal med ett hälsovårdsföretag. Företaget anlitas framför allt i det förebyggande arbetet, bland annat med ergonomisk översyn av arbetsplatser, riskbedömningar och med individuella hälsofrämjande insatser. Varje år erbjuds anställda motionsbidrag för egna aktiviteter. Personalavdelningen arrangerar årligen en hälsodag med utomhusaktiviteter. Sjukfrånvaron var cirka 2 (2,4) procent, vilket är lägre än genomsnittet i landet som helhet. Förklaringar till de mycket låga ohälsotalen kan dels vara att Kungl. Hovstaternas medarbetare har ett stort engagemang och intresse för sina ar-

Andra bandet om Drottningholms slott i bokserien *De Kungliga Slottet* och boken *Kungliga Nationalstadsparken* publicerades under 2010.

Rikssalen möbleras och dekorerar inför Kronprinsessparets bröllop den 19 juni 2010.

betsuppgifter i en stimulerande arbetsmiljö med ett värdefullt kungligt kulturarv att vårda, dels de förebyggande insatserna.

Kulturarvet kräver integritet, noggrannhet och kvalitet

I Kungl. Hovstaternas uppgift att representera, vårda och visa ett levande kulturarv ställs höga krav på medarbetarna i fråga om integritet, noggrannhet och känsla för hög kvalitet. Vid ett hov arbetar ett stort antal kvalificerade specialister som representerar många yrken och hantverk. Varje medarbetare bidrar i sin yrkesroll med sin specifika kunskap och höga servicenivå till att Kungen och Kungafamiljen kan genomföra sina representativa plikter på ett framgångsrikt sätt och med hög kvalitet såväl i Sverige som utomlands.

Rekryteringsfrågor i fokus

I en översyn av Kungl. Hovstaternas framtida personalför-sörjning har framgått att cirka 30 procent av de anställda uppnår pensionsålder under åren 2009 - 2013 samtidigt som Kronprinsessparets hushåll vid Haga slott byggs upp. Det innebär särskilda rekryteringsinsatser och behov av ökade resurser. Många administrativa arbetsuppgifter har rationa-

liserats och effektiviserats, men majoriteten av de kulturvårdande arbetena utgör unika hantverks- och handarbeten som inte kan ersättas med modern teknik. Överföring av kompetens över tiden kräver kontinuitet, långsiktighet och noggrann planering. I många fall sker kompetensöverföringen genom lång praktisk träning. En stor del av den specifika kunskapen hur ett kungahus representerar, presenteras, förvaltas och utvecklas, går därför i arv från äldre medarbetare till yngre. För att säkerställa denna kompetensöverföring krävs perioder av överlappande tjänstgöring över långa tidsperioder. Denna generationsväxling medför ökade lönekostnader inom Kungl. Hovstaterna under de närmaste åren.

Medarbetare	2010	2009	2008	2007	2006
Antal tillsvidareanställda	230	216	212	210	209
Andel kvinnor, procent	50	52	51	50	50
Andel män, procent	50	48	49	50	50
Snittålder	49,2	50,3	50,4	50,5	51
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	2,0	2,4	2,4	2,6	3,0

Kungligt uppdrag med anor från 1600-talet

RIKSMARSKALKSÄMBETET är riksmarskalkens stabsorgan som har till uppgift att leda och samordna verksamheten inom Kungl. Hovstaterna för statschefens räkning. Riksmarskalken är chef för Kungl. Hovstaterna och svarar för kontakterna med riksdag och regering.

Under riksmarskalkens ordförandeskap finns en chefsgrupp, där cheferna för de olika ämbetena och stabsfunktionerna ingår. Inom Riksmarskalksämberet finns kansli, personalavdelning, ekonomiavdelning och informationsavdelning. Även ansvaret för den ceremoniella musiken ligger inom ämbetet.

Vidare omfattar ämbetet ett antal funktioner som står till Kungens förfogande. Dit hör överhovmästarinnan, som har

en rådgivande funktion och medverkar vid statsbesök inom landet samt vid andra ceremonier på uppdrag av Kungen; expeditionschefen, som handlägger frågor av allmänt administrativ och juridisk art och hovauditören som är juridisk rådgivare. Vidare ingår läkarstaten med förste livmedikus, livmedikus och hovtandläkare.

Till ämbetet hör även kleresistaten som består av över-

Kungen inviger Botniabanan. Här är Kungen tillsammans med näringsminister Maud Olofsson, kommunalråd Lennart Holmlund och kommunfullmäktiges ordförande Marie-Louise Rönnmark framför det nya resecentrat i Umeå. I bakgrunden ses bland andra Kungens adjutant.

hovpredikanten, pastorn i hovförsamlingen, en hovorganist och hovpredikanter från de olika stiftet. Hovförsamlingen utgör ett eget stift och är en icke-territoriell församling inom Svenska kyrkan.

Riksmarskalksämberets kansli handlägger ärenden av juridisk och administrativ natur. Till dessa hör bland annat frågor rörande tillstånd att använda bilder av Kungafamiljen och de kungliga symbolerna. Kansliet handlägger även förfrågningar från forskare om att få ta del av material i Bernadotteska arkivet. Kansliet ansvarar vidare för att årligen ta fram Hovkalendern samt förbereder och medverkar vid medaljföräningarna, vilka redovisas på sidorna 58–59.

Rekordstor svensk och internationell mediebevaktning vid bröllopet

Informationsavdelningen har handlagt ett stort antal ärenden och förfrågningar från såväl massmedier som allmänhet. Under året inkom cirka 650 (560) intervjuförfrågningar i första hand till Kungen och Drottningen varav 24 intervjuer genomfördes. Inför varje utgående statsbesök arrangeras pressmöten som ger stor presstäckning i världlandet och som bidrar till Sverige bilden. Avdelningen får många förfrågningar från allmänheten via telefon, brev och e-post. Informationsavdelningen ansvarar även för utveckling och underhåll av webbplatsen www.kungahuset.se.

Ekonomisk förvaltning och redovisning

Ekonomiavdelningen ansvarar för ekonomi- och redovisningsarbetet inom Kungl. Hovstaterna samt för Kungafamiljens privata ekonomi. Inom H.M. Konungens hovförvaltning handläggs även frågor rörande Solliden och Stenhammar samt ett flertal stiftelser som genom åren tillkommit genom insamlingar i samband med kungliga bemärkelsedagar. Stiftelserna delar ut avkastningen till olika allmännyttiga ändamål och deras verksamhet redovisas i särskild ordning.

Rationell tid- och lönerapportering via intranät

Personalavdelningen ansvarar för personal- och rekryteringsfrågor, lönehantering samt kompetensutveckling inom Kungl. Hovstaterna. Vidare svarar avdelningen för interninformation, som i stor utsträckning förmedlas via Kungl. Hovstaternas intranät Hovnet. Intranätet är ett viktigt instrument för att sprida kunskap och ger snabb information som bidrar till ökad gemenskap. Tid- och lönerapportering sker numera helt digitalt via intranätet.

Musikevenemang i kunglig miljö

Utöver den ceremoniella musiken organiserar Riksmarskalksämberet ett flertal musikevenemang i Kungl. Slottet och Riddarholmskyrkan. Även detta år presenterades en sommarkonsertserie i Riddarholmskyrkan för en stor publik. I

Musik på slottet firade 40-årsjubileum med konsert i Rikssalen.

Slottskyrkan bjöds på musikgudstjänster och orgelkonserter under ledning av hovorganisten.

I Bernadottebiblioteket finns ett omfattande musikarkiv som på olika sätt görs tillgängligt för allmänheten. Under året har fyra uppskattade pianokonserter med musik hämtad ur kungars och drottningars samlingar genomförts i biblioteket.

Dessutom upplåtes Kungl. Slottet årligen till de återkommande musikarrangemangen Musik på slottet.

H.M. Konungens stab och adjutanter

H.M. Konungens stab tillhör Försvarsmakten och lyder direkt under Kungen. Staben leds av stabschefen och har till uppgift att stödja Kungen och Kungl. Hovstaterna i försvarsanknuten verksamhet. Vid staben tjänstgör adjutanterna. Ordet ”adjutant” har sin grund i det latinska ordet ”adiuto” som betyder hjälpa eller understödja. En adjutant vid det svenska hovet är således en officer som biträder en kunglig person i tjänst. För närvarande finns 12 adjutanter (av majors till överstes grad) hos Kungen. De tjänstgör en månad i taget. Kronprinsessan Victoria har tio adjutanter och Prins Carl Philip två adjutanter. Kronprinsessans adjutanter bildar en pool ur vilken en adjutant tjänstgör på veckobasis.

Adjutanterna har en viktig uppgift som kontaktyta gentemot arrangörer och olika hovfunktionärer när beslutade programpunkter ska genomföras. Genom att hela tiden finnas nära de kungliga personerna, ansvarar adjutanterna för att de kungliga är väl insatta i program och arrangemang. Adjutanterna säkerställer även att transportbehov liksom olika säkerhetsarrangemang är omhändertagna. I samarbete med informationsavdelningen kan vid behov viss kommunikation med medier förekomma.

2010 – Tronföljarnas år

HOVMARSKALKSÄMBETET med ceremonistaten ansvarar för planering, förberedelser och genomförande av Kungafamiliens offentliga framträdanden och officiella representation såsom statsceremonier, audienser, företräden, resor, middagar, luncher, mottagningar, officiella gåvor, tackbrev, gratulationer och kondoleanser.

Kungens roll att som statschef vara en samlande symbol och representant för Sverige är ledstjärnan för arbetet vid Hovmarskalksämbetet. En central uppgift är att stödja statschefen i genomförandet av de uppgifter Kungen har enligt Sveriges författning.

Ceremonistaten svarar för ceremonier vid statsbesök, officiella middagar, högtidliga audienser, diplomatomtagningar och annan officiell representation samt vid kungliga dop, födelsedagar, vigslar och jordfästningar. I ceremonistaten tjänstgör överceremonimästaren, ceremonimästaren, vice ce-

remonimästaren, kabinettskammarherrar, kammarherrar och sekreterare.

Kungen och Kungafamiljen fick sammanlagt 1 520 (1 624) förfrågningar om deltagande i olika sammanhang under året. Det stora antalet förfrågningar kan ses som ett uttryck för den stora uppskattning som det svenska folket hyser för Kungens och Kungafamiliens arbete för Sverige. Inberäknat de programpunkter som ingår i statsbesök, deltog Kungen själv i 213 (203) uppdrag och 129 (182) tillsammans med Drottningen. Till detta kommer en mängd företräden

Kungen invigde Citytunneln i Malmö. Citytunneln är efter byggandet av Öresundsbron ett av de största och mest komplexa byggprojekten i regionen på senare år.

Lördagen den 21 augusti 2010 var Kungafamiljen i Örebro. Det var då på dagen 200 år sedan som Jean Baptiste Bernadotte valdes till svensk tronföljare.

och sammanträden på Kungl. Slottet. Årligen återkommande officiella programpunkter är bland annat att Kungen öppnar riksmötet, tar emot utländska ambassadörer vid högtidliga audienser och deltar tillsammans med den övriga Kungafamiljen i nationaldags- och Nobelfirandet.

Bröllop mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling

Det kungliga bröllopet samordnades inom Kungl. Hovstaterna av chefen för H.M. Konungens stab. Hovmarskalksämbetet med ceremonistaten ansvarade för stora delar av administration, planering, inbjudningar, korrespondens och mottagande av gäster vid det kungliga bröllopet. Inför bröllopet anordnades bland annat lysningsmottagningar. Ett särskilt IT-system och en databas byggdes för registrering, dokumentation med text och digitalfoto samt uppföljning genom tackkort avseende det stora antalet gåvor som svenska

folket och officiella representanter skänkte. Detta krävde särskilda insatser med extrapersonal.

Bernadottejubileum - 200-årsminnet av tronföljarvalet

Den 21 augusti 1810 valdes den franske marskalken Jean Baptiste Bernadotte till svensk tronföljare vid riksmötet i S:t Nicolai kyrka i Örebro. Kung Carl XVI Gustaf är den sjunde regenten av ätten Bernadotte på Sveriges tron. Kungafamiljen har på flera sätt deltagit i högtidlighållandet av detta 200-årsjubileum i både Sverige och Frankrike. Läs mer om Bernadottejubileet på temasideorna 52 – 53.

Statsbesök till Brasilien

Statsbesök genomförs på uppdrag av Sveriges regering och planeras i nära samråd med regeringskansliet. För varje statsbesök finns en tydlig målsättning vilken blir styrande

Hovmarskalksämberet

för programinnehållet. Riktlinjer för detta planeringsarbete har upprättats gemensamt av riksmarskalksämberet och regeringskansliet. Det aktiva deltagandet av statsråd understryker statsbesökens betydelse för Sveriges internationella förbindelser. Varje statsbesök kräver omfattande förberedelser och ett intensivt samarbete med bland annat ambassader, utrikesdepartementet och värdlandets regering samt näringslivsorganisationer och kulturinstitutioner. Arbetet innebär avstämning av besöksprogram, detaljplanering och förbesök. Under året har Kungaparet genomfört ett utgående statsbesök till Brasilien. Inga inkommande statsbesök skedde dels på grund av det kungliga bröllopet, dels på grund av årets riksdagsval. Läs mer om statsbesökets programinnehåll på temasideorna 56 – 57.

Sverige och Kina - 60 års diplomatiska förbindelser

Kungen besökte Kina tillsammans med vice statsminister Maud Olofsson och en svensk delegation för att högtidligt hålla att Kina och Sverige haft diplomatiska förbindelser under 60 år. Kungen mötte Kinas president Hu Jintao och vice premiärminister Le Keqiang. Kungen öppnade Sweden-China Innovation Forum, som var inriktat mot svenska samhällets och näringslivets förmåga att skapa innovationer. Under sitt besök i Kina besökte Kungen även den svenska paviljongen vid världsutställningen Sweden EXPO 2010 i Shanghai.

Svensk - norsk solidaritet – Voksenåsen 50 år

Kungaparet deltog tillsammans med det norska kungaparet i Voksenåsens 50-årsjubileum. Voksenåsen var Norges gåva till Sverige som tack för det humanitära bistånd Sverige gav under och efter andra världskriget. ”Svenskehuset” var ett känt begrepp för den norska efterkrigsgenerationen liksom de vita bussarna och den utbildning som de norska polistrupperna fick vid bland annat Mälsäkers slott i Sörmland.

Högtidliga audienser, utrikesnämnd och konseljer

I Kungens uppgifter ingår att vid högtidliga audienser på Kungl. Slottet ta emot och akkreditera utländska ambassadörer från länder som har diplomatiska förbindelser med Sverige. Under 2010 tog Kungen emot 27 ambassadörer och gav 18 avskedsaudienser.

Kungen ledde möten med utrikesnämnden samt skiftes- och informationskonseljer med regeringen. På nationaldagen anlände Kungafamiljen traditionsenligt med hästanspända galavagnar till Skansen, där Kungen höll tal. Kungen öppnade riksmötet under sedvanliga högtidliga former.

Kungliga representationsmiddagar och officiella bjudningar

Utöver de omfattande arrangemangen kring det kungliga

bröllopet (se sidorna 50 – 51) hölls en representationsmiddag på Kungl. Slottet. Till denna middag inbjöds representanter från riksdag och regering, myndigheter, kommuner, lands- ting samt näringsliv, kultur och idrott samt medier, såväl centralt, regionalt som lokalt. Även representanter från den diplomatiska kåren ackrediterade i Stockholm inbjöds. Med anledning av årets riksdagsval bjöd Kungaparet traditionsenligt på riksdagssupé som inleddes med en konsert i Rikssalen. Vid statsbesök och andra officiella besök bjuder Kungaparet på galamiddagar och representationsluncher. Därutöver inbjuder Kungaparet till statsrådsluncher, konselj- luncher och middag för nobelpristagarna. Under året har cirka 3 100 (3 150) gäster inbjudits till Kungl. Slottet och i samband med statsbesöket i Brasilien.

Österåker – mål för årets kommunbesök

Inom ramen för Kungaparets mål att besöka samtliga kommuner i Stockholms län stod Österåkers kommun som värd för ett besök detta år. Ett allsidigt program gav information om kommunens möjligheter och utmaningar och innefattade bland annat besök hos det lokala näringslivet samt på skolor och på äldreboende.

Royal Technology Mission – forum för internationella kontakter

Royal Technology Mission är en delegationsresa för svenska företagsledare, myndighets- och högskolerepresentanter på hög nivå som anordnades första gången 1984 av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien på initiativ av Kungen. Syftet är att skapa kontakter som på sikt kan leda till utökat idé- och affärsutbyte. Kungens aktiva medverkan öppnar unika möjligheter att besöka företag och institutioner. Årets resa gick till Kina med visit hos bland annat Volvos nya ägare Geely Holding Group, Alibaba Group och Zhenjiang universitetet. Vid resan mötte Kungen även Kinas vice president Xi Jinping i Peking.

Kungen följde försvarsmakten

Kungen har besökt HMS Carlskrona för att informeras om Sveriges marina styrka ME02 som ingår i Operation Atalanta, EU:s första marina insats i farvattnen kring Somalia. Kungen har följt Nordic Battle Groups övning Joint Action i Skövde, med besök på MedCoy (fältsjukhuset). Dessutom följde Kungen amfibiebataljonens övning i Stockholms skärgård.

Kunskapens Krona – De 10 kungliga akademierna samlade

Kungen initierade vid millenniumskiftet seminarieserien Kunskapens Krona, där ledamöter av de kungliga akademierna samlas för att diskutera angelägna frågor. Fyra seminarier genomfördes den 24 och 25 november i Bernadottebibliote-

Kungen är hedersordförande i World Scout Foundation och deltog i ett stort internationellt scoutläger (jamboree) i Al Naseem Park utanför Omans huvudstad Muskat.

ket under rubriken Den goda vetenskapen, vilka spelades in för sändning i Sveriges television.

Medaljer, stipendier och priser för förtjänstfulla insatser

Ett stort antal kungliga stiftelser delar ut medel till forskning, välgörenhet och kulturella ändamål. Genom stiftelsen Ungt ledarskap, vars syfte är att främja unga människors utbildning i ledarskap utifrån scoutrörelsens värderingar, delade Kungen ut stipendier i tre kategorier: näringsliv, offentlig sektor och ideella organisationer. Det skedde i samband med ett seminarium om värdebaserat ledarskap på Kungl. Slottet med 200 toppföreträdare från näringsliv, offentlig sektor och ideella verksamheter. I sin egenskap av hedersordförande i World Scout Foundation deltog Kungen i ett stort internationellt scoutläger i Oman. Kungen deltog vidare traditionsenligt i scouternas årliga vårstämning på Kungl. Djurgården.

Vid en ceremoni i Bernadottebiblioteket delade Kungen ut priset Årets nybyggare. H.M. Konungens medalj delades ut vid två tillfällen till svenskar som gjort förtjänstfulla insatser för Sverige, se sidorna 58–59.

Företräden i samband med beskyddarskap med mera

Kungen har genom sitt beskyddarskap för cirka 250 organisationer och institutioner haft många företräden på Kungl. Slottet och i denna egenskap deltagit i flera evenemang under året.

Mer om Kungafamiljens program

För en mer detaljerad redogörelse av årets programverksamhet, se Utdrag ur Kungafamiljens officiella program, sidorna 60–68.

PRINS CARL PHILIPS officiella program

Prins Carl Philip, Hertig av Värmland, inviger vindpark Vänern, världens största vindpark i en insjö.

Prins Carl Philip har fortsatt sina studier vid Sveriges Lantbruksuniversitetet i Alnarp. Det har tagit huvuddelen av hans tid och begränsat möjligheterna att genomföra officiella uppdrag.

I statsceremoniella och officiella sammanhang deltog Prins Carl Philip bland annat vid nationaldagsfirandet på Skansen, vid högtidlighållandet av 200-årsjubileet av tronföljarvalet i Örebro och tronföljarens landstigning i Helsingborg samt vid Nobelfestligheterna. Prinsen besökte även vinter-OS i Vancouver.

I egenskap av beskyddare för Lilla Barnets Fond har Prins Carl Philip delat ut anslag till forskning om nyfödda barn. Lilla barnets fond är en ideell förening, vars syfte är att skapa ökad uppmärksamhet kring behovet av forskning och vidareutveckling av neonatalvården i Sverige.

Föreningens huvudmål är att samla in pengar till forskning om sjukdomar hos nyfödda barn. Lilla barnets fond vill också öka kunskapen om olika mekanismer och faktorer som påverkar det lilla barnet under graviditet, förlossning och nyföddhetsperiod. Vart tionde barn som föds startar sitt liv på en neonatalavdelning. I Sverige innebär det att cirka 10 000 barn vårdas på neonatalavdelning varje år.

Nyföddhetsperioden är den mest riskabla perioden under hela livet, och även om Sverige har låg spädbarnsdödlighet finns det ett stort behov av fortsatt forskning inom denna vård.

Prins Carl Philip är även beskyddare för Cancerfondens kampanj Mustaschkampen. Det är en årlig kampanj som syftar till att skapa uppmärksamhet och samla in pengar till forskning och information om prostatacancer, Sveriges vanligaste cancerform. Cancerfonden har sedan 2007 arbetat med Mustaschkampen i Sverige tillsammans med privatpersoner, föreningar och företag. Cirka 9 000 män får diagnosen prostatacancer varje år.

Prins Carl Philip, som är Hertig av Värmland, har invigt tillbyggnaden av Norma Precisions ammunitionsfabrik i värmländska Åmotfors, som tillverkar jaktammunition. Han har också invigt Vindpark Vänern, som är världens största vindpark i en insjö. Projektet är ett exempel på gränsöverskridande samarbete med ett stort miljöengagemang i Värmland mellan kommunala bolag, företag, kyrkan, ekonomiska föreningar och privatpersoner. Prins Carl Philip är även beskyddare för Rally Sweden, tidigare Svenska Rallyt. I början av året invigde Prinsen årets tävlingar i Karlstad.

PRINSESSAN MADELEINES officiella program

Prinsessan Madeleine har en stor del av året arbetat vid World Childhood Foundation i New York. Prinsessan Madeleine har deltagit bland annat vid högtidlighållandet av 200-årsjubileet av tronföljarvalet i Örebro, vid Kungaparets riksdagssupé, vid World Child & Youth Forum samt vid Kungl. Vetenskapsakademien och Svenska Akademiens högtidssammankomster.

Prinsessan Madeleine är beskyddare av stiftelsen Min stora dag och deltog såväl vid evenemanget Min Stora Middag, som i stiftelsens 10-årsjubileum på Skansen. Varje år insjuknar hundratals barn i Sverige i sjukdomar med livshotande diagnos. Stiftelsen Min stora dag arbetar för att ge svårt sjuka barn en uppmuntran och ett efterlängtat avbrott i sjukhusvistelsen. Under stiftelsens tio verksamhetsår har hundratals barn fått sina önskedrömmar förverkligade. Stiftelsen ordnar även olika gruppaktiviteter, caféverksamhet på sjukhusen, evenemang och lägerverksamhet.

När en Stor dag planeras är det barnets önskemål som bestämmer stiftelsens arbete. Urvalet av barn som ska få sin önskedröm förverkligad sker uteslutande av läkare. Stiftelsen drivs med hjälp av bidrag från stiftelser, företag och privatpersoner och har idag över 240 volontärer spridda över landet. Stiftelsen samarbetar med samtliga sjukhus i Sverige samt med barn- och ungdomskliniker.

Prinsessan Madeleine har i sitt arbete vid World Childhood Foundation deltagit i styrelsemöten, evenemang, seminarier och projektbesök kopplade till Childhood-projekt i USA, Kina, Storbritannien och Sydafrika. Prinsessan är projekthandläggare och hennes ansvarsområde är Kina. I september besökte hon Kina för att representera Childhood.

Under sin vistelse i New York har Prinsessan Madeleine deltagit vid FN:s årliga möte kring Millennium Development Goals. Vid mötet antogs dels en global handlingsplan för att de åtta målen i bekämpandet av fattigdom ska nås till 2015, dels tillkännagavs nya åtaganden som för de närmaste fem åren omfattar mer än 40 miljarder dollar avseende kvinnors och barns hälsa. Prinsessan besökte även Chances for Children i New York, en organisation som sedan 1992 genom uppsökande arbete hjälper fattiga innerstadsbarn och deras familjer.

Prinsessan Madeleine tillsammans med Ena när Min stora dag firade 10-årsjubileum med en musikkonsert på Solliden-scenen på Skansen. Enas dröm var att få tillbringa en dag med Prinsessan och bli fotograferad tillsammans med henne.

Stort engagemang i frågor om livskvalitet

H.M. Drottningens hovstat har till uppgift att svara för förberedelser, genomförande och uppföljning av Drottningens många engagemang. Även korrespondens såsom tackbrev, gratulationer och kondoleanser ingår i uppgiften. Till H.M. Drottningens hovstat hör även det Kungl. Hushållet.

Drottningen deltog under året i 83 (108) programpunkter själv, och i 129 (182) tillsammans med Kungen. Vid statsbesöket till Brasilien deltog Drottningen med egna programinslag såsom studiebesök och seminarier bland annat kring frågor om barns rättigheter, människohandel och sexuell exploatering (se även temasidorna 56 – 57). Utöver de statsceremoniella åtagandena har Drottningen uppdrag som bland annat omfattar styrelsemöten, invigningar, stipendieutdelningar och studiebesök. En betydande del av hovstatens arbete har varit knutet till Drottningens djupa engagemang i sociala frågor.

För en mer detaljerad redogörelse av programverksamheten, se Utdrag ur Kungafamiljens officiella program, sidorna 60–68.

World Child & Youth Forum 2010 – en historisk händelse

År 2009 uppmärksammades 20-års jubileet av FN:s barnkonvention bland annat med ett seminarium på Kungl. Slottet. Som en följd av detta tog Kungaparet initiativ till att skapa en ledande internationell mötesplats kring barnkonventionen, World Child & Youth Forum, som i år genomfördes för första gången på Kungl. Slottet den 19 november. Kunga-

familjen deltog under året i regelbundna möten kring programutformning m m. Årets forum hade främst artikel 12 i barnkonventionen i fokus. Den slår fast att barn och unga har rätt att komma till tals i alla frågor som berör dem. Forumets syfte är att sprida kunskap om barnkonventionen och barns rättigheter genom möten för inspiration och dialog mellan barn och vuxna. Bland de mer än 400 gästerna fanns många skolbarn, representanter från regering och riksdag, näringsliv, myndigheter och organisationer samt utländska ambassadörer. Deltagare var bland andra barn- och äldreminister Maria Larsson, representanter från Rädda Barnen, Unicef, Maskrosbarn och Musikskolan Lilla Akademin. Via länk talade även Yanghee Lee från FN:s barnrättskommitté och Bill Gates som berättade om satsningar på barnen inom Gates Foundation. Videokonferenser och paneldiskussioner med skolbarn på flera orter i Sverige ingick också i programmet, liksom workshops kring aktuella ämnen rörande barns rättigheter.

Konferenser, invigningar och prisutdelningar

Under världshandelsdagen 24 augusti talade Drottningen om vikten av att förhindra utnyttjande av barn. Drottningen delade ut The World Children's Prize for the Right of the Child som tilldelats Sydafrikas förre president Nelson Mandela och hans hustru Graça Marcel, och som mottogs av Graça Marcel vid 10-årsjubileet i Stockholms stadshus. Drottningen deltog på inbjudan av Drottning Paola av Belgien i konferensen Vulnerable Children on the Run om flyktingbarn. Vidare invigde Drottningen en skola för blinda scouter i åldern 6 – 14 år i Thailand samt Lilla Erstagården, Sveriges första hospice för barn.

Drottningen invigde vårdboende Bernadotte, ett äldreboende som byggts där Folke Bernadottehemmet tidigare låg, och som är ett av fyra nybyggda vårdboenden i Uppsala. Drottningen talade vid en konferens om människohandel i Östersund. I samband med invigningstalet vid den första nationella palliativa konferensen i Stockholm, talade Drottningen om sin dröm att utbildning i palliativ vård, som värnar människan i livets slutskede, ska bli en självklarhet inom alla vårdutbildningar i Sverige.

Drottningen överlämnade The World's Childrens Prize for the Rights of the Child till Sydafrikas före detta president Nelson Mandela och hans hustru Graça Machel. Nelson Mandela kunde dock inte närvara vid ceremonin i Stockholm.

Drottningen höll ett engagerat tal i samband med det första World Child & Youth Forum som Kungaparet arrangerade på Kungl. Slottet.

Childhood - för ungas livsvillkor

World Childhood Foundation (WCF), som grundades år 1999 av Drottningen för att värna barns rätt till en trygg barndom, arbetar globalt för bättre levnadsvillkor för barn som lever i utsatta miljöer. Det handlar i första hand om att hjälpa gatubarn och unga mammor samt att motverka sexuellt utnyttjande, inklusive handel med barn för sexuella ändamål. Fjorton företag, stiftelser och privatpersoner är medstiftare. WCF har systematiserat arbetet med sponsorer och samarbetspartners genom major partner-avtal. Som hedersordförande har Drottningen deltagit i samtliga styrelsemöten, men också i olika insamlingsevenemang och seminarier i Sverige och internationellt. Bland annat var Drottningen, tillsammans med Prinsessan Madeleine, närvarande vid lan-

seringen av Childhoods radiokampanj med Sirius XM Radio, New York.

I Tyskland delade Drottningen ut Prix Courage till organisationen Heroes, som stöttas av Childhood i Tyskland. Heroes kan jämföras med svenska Fryshusprojektet Sharafs hjältar, där Childhood medverkat. Drottningen deltog även i en insamlingsgala i München i samband med ett projektbesök avseende Refugio, ett humanitärt arbete för att hjälpa traumatiserade flyktingbarn och unga mödrar som har det svårt i samhället.

Mentor och de goda exemplens betydelse

Mentor Foundation grundades 1994 på initiativ av Drottningen, som är hedersledamot i Mentor Sverige och heders-

H.M. Drottningens hovstat

Drottningen köpte traditionsenligt årets första majblomma; i år av Bahar Garmiani och Linnea Hultqvist.

ordförande i Mentor International. Stiftelsen arbetar med att förebygga droganvändning och våld bland ungdomar och arbetar framför allt med att lyfta fram goda exempel inom drogförebyggande arbete. Mentor finns idag också i Baltikum, Mellanöstern, Storbritannien, Tyskland, Sydamerika och USA. Mentors arbetsmodeller är noga anpassade till respektive lands kultur. I Sverige praktiseras en framgångsrik modell där anställda vid företag under ett år är mentorer för skolelever som behöver stöd från vuxna. Dessutom drivs ett uppskattat föräldraprogram. Sedan starten har Mentor Foundation nått ut till över 2,5 miljoner barn och ungdomar och driver projekt i 70 länder genom olika fältorganisationer. Drottningen har deltagit i Mentors styrelsesammanträden och insamlingsgalor i Sverige och utomlands, däribland ett evenemang i Washington med ett stort antal kongressledamöter och aktiva motståndare mot drogliberalisering ("drug czars") närvarande.

Demensvård med kvalitet – global fråga i tiden

Stiftelsen Silviahemmet, med Drottningen som ordförande, främjar vetenskaplig forskning och bedriver undervisning, utbildning och vård inom demensområdet. Under året examinerades en ny årskull Silviasystrar efter att ha genomgått en internetbaserad tvåårig 60-poängsutbildning. Sophiahemmets högskola ansvarar för utbildningen samt bistår med sakkunskap och marknadsföring. Dessutom genomförs en ettårig 30-poängsutbildning (internetbaserad) av sjuksköterskor till Silviasjuksköterskor med praktik på Silviahemmet. Silviahemmet utbildar vårdpersonal från hela landet och är tillsammans med Stiftelsen Äldrecentrum i Stockholm ansvarigt för Svenskt demenscentrum, ett nationellt kompetenscentrum för demensfrågor inrättat av socialdepartementet.

I takt med att världens befolkning åldras ökar också antalet demenssjuka. Demensvården börjar allt mer komma i fokus och är en fråga i tiden för många länder. Genom att Drottningen, Silviahemmets anställda och Silviasystrarna för ut budskapet om sin vårdfilosofi, har Silviahemmet utvecklats till en välkänd kunskapspridande institution och Silviahemmets utbildning väcker internationellt intresse. Samarbete finns sedan 2006 med japanska vårdgivare, vilket är ett resultat av det japanska statsbesöket i Sverige. Sedan 2009 har man ett samarbete med Malteserordens sjukhus i Köln, Tyskland. Malteserorden är internationellt verksam och samarbetet kan komma att spridas till fler länder. Även Sydkorea har visat ett stort intresse för Silviahemmets metodik.

Engagemang i samband med beskyddarskap med mera

Drottningen har genom sitt beskyddarskap för mer än 90 organisationer och institutioner haft många företräderna på Kungl. Slottet och deltagit i olika evenemang.

Intensivt år för Kungl. Hushållet

I H.M. Drottningens hovstat ingår Kungl. Hushållet, som deltar i förberedelser och genomförande av Kungaparets officiella representation gällande mottagningar, luncher, middagar samt banketter. Kungl. Hushållets medarbetare bevarar många traditioner vid det svenska Kungahuset. Under 2010 har Hushållet, utöver det sedvanliga arbetet, gjort stora arbetsinsatser i samband med det kungliga bröllopet, World Child & Youth Forum och vid Kungaparets riksdagssupé för 500 gäster.

Drottningen tilldelades S:t Eriksmedaljen för sitt djupa engagemang och arbete med utsatta barn och gamla. Priset delades ut av ordföranden i Stockholms stadsfullmäktige Bo Bladholm vid en högtid i Stockholms stadshus med 1 200 gäster.

Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel besöker Camp Northern Lights i Masar-e-Sharif i Afghanistan och fick information om aktuell läge och styrkans förutsättningar att lösa uppgiften i området.

Bröllop och representativa uppdrag för Sverige

H.K.H. KRONPRINSESSANS HOVSTAT ansvarar för planering och genomförande av ärenden som rör Kronprinsessan Victorias officiella uppdrag, liksom för övrigt stöd i hennes dagliga arbete. Även Kronprinsessparets gemensamma och Prins Daniels programverksamhet handläggs av ämbetet. Till Hovstaten hör även Hushållet på Haga Slott.

H.K.H. Kronprinsessans hovstat har under året handlagt 346 (315) separata förfrågningar om deltagande av Kronprinsessan Victoria och Kronprinsessparet i olika evenemang i Sverige och utomlands. Flera förfrågningar om deltagande kommer från regeringskansliet, vilka inkluderar aktiviteter som syftar till att främja svenska intressen runt om i världen. Dessa prioriteras varefter planering och genomförande sker i nära samarbete med utrikesdepartementet. Kronprinsessan deltog i sammanlagt 133 (137) olika officiella uppdrag. Kronprinsessparet har under andra halvåret haft flera gemensamma programpunkter i statsceremoniella och andra representativa evenemang. Ett stort antal ärenden och programpunkter är gemensamma med Kungaparets.

Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel var närvarande vid riksmötets öppnande och Kronprinsessan deltog i informationskonseljer, utrikesnämndens sammanträden samt vid flera representations-, statsråds- och konselj-luncher. Kronprinsessparet deltog i nationaldagsfirandet på Skansen tillsammans med Kungafamiljen, vid högtidlighållandet av

200-årsjubileet av tronföljarvalet i Örebro, samt tronföljarens landstigning i Helsingborg. Utöver statsceremoniella programpunkter omfattar Kronprinsessan Victorias programverksamhet ett stort antal företräden och sammanträden på Kungl. Slottet. Vidare har ett flertal resor genomförts såväl inom som utom landet i samband med studiebesök, invigningar, prisutdelningar med mera.

Kunglig bröllopsglädje - familjehögtid, statsangelägenhet och folkfest

Planering, genomförande och uppföljning av bröllopet mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling präglade arbetet under första halvåret för att göra det kungliga bröllopet till en historisk och minnesrik händelse som familjehögtid, statsangelägenhet och folkfest (se även temasidorna 50 – 51). I samband med bröllopet instiftades på brudparets önskan en bröllopsstiftelse med syfte att främja god hälsa samt att motverka utanförskap bland barn och ungdomar i Sverige.

H.K.H. Kronprinsessans hovstat

Många besök kring internationella samarbetsprojekt

Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling besökte i januari den svensk-finska styrkan på Camp Northern Lights i Mazar-e-Sharif, Afghanistan, och informerades bland annat om styrkans uppgifter, utrustning och ammunitionsröjning samt de minhot som föreligger i området.

Kronprinsessparet besökte under september månad Frankrike med anledning av Bernadottejubileet. Resan gick bland annat till Sceaux, Savigny le Temple och Pau. I Paris mötte Kronprinsessparet president Nicolas Sarkozy och fru Carla Bruni samt representanter för Frankrikes regering (se även temasideorna 52 – 53).

Kronprinsessparet besökte Finland i oktober och inledde resan med ett möte med president Tarja Halonen. I Lahtis besöktes gymnasieskolan Tiirismaa lukio, Sibeliushuset och Energon, ett forskningscentrum för förnyelsebar energi. I Helsingfors mötte Kronprinsessparet omsorgsminister Paula Risikko, som bland annat informerade om barnhälsa och allmänna hälsofrågor. Kronprinsessparet mötte även andra representanter för Finlands regering. Vidare besöktes Happi, Finlands största verksamhetscentrum för ungdomar mellan 15 – 25 år, som är en frizon - fri från mobbing och utanförskap - frågor som starkt engagerar Kronprinsessan och Prins Daniel. I sitt invigningstal i samband med Framtidsforum – Finsk-svenskt näringsliv, på Hanaholmen poängterade Kronprinsessan att både Finland och Sverige blir starkare av ett fördjupat samarbete.

Med anledning av Sweden EXPO 2010 i Shanghai besökte Kronprinsessparet under hösten Kina. Kronprinsessan invigde ett forum om hälso- och sjukvårdsfrågor.

Kronprinsessparet mottogs av president Nicolas Sarkozy och fru Carla Bruni vid sitt besök i Frankrike med anledning av Bernadottejubileet.

I Peking genomfördes bland annat möte med svenska företag verksamma i landet. Dessutom invigde Kronprinsessan Victoria en modeutställning med 13 unga svenska modekreatörer på Svenska Institutet i Peking.

Kronprinsessan deltog tillsammans med kronprins Wilhelm Alexander vid Svenska Handelskammarens 50-årsjubileum i Nederländerna, som inleddes med ett seminarium om innovation och hållbarhet samt delade ut priset Swedish Chamber of Commerce Lifetime Achievement Award till IKEA:s grundare Ingvar Kamprad.

Händelserika dagar i hertigdömet

Kronprinsessparet genomförde ett tre dagar långt besök med ett omfattande program i hertigdömet Västergötland. Bland besöksmålen fanns Almnäs Bruk, Sveriges största ekologiska jordbruk, Karlsborgs fästning och Tibros nyinvigda Action-park. Landshövdingeparet gav middag på residenset i Mariestad samt Göteborg. Andra besöksmål var Läckö slott, Vara, Angereds kulturskola och El Sistema-projektet i Hammarkullsskolan utanför Göteborg. Sista dagen besöktes Varnhems klosterkyrka och Gothia Science Park, som erbjuder en innovativ miljö för företag med tillväxtambitioner, något som särskilt intresserar Prins Daniel.

Laponia – ett av Sveriges världsarv

Även Norrbotten besöktes under tre dagar i november. I Pajala fick Kronprinsessparet information om Sahavaragruvan. Besök gjordes även vid Äjtte, Svenskt fjäll- och samemuseum i Jokkmokk, där Kronprinsessan öppnade utställningen Roster från Laponia. Laponia är ett av Sveriges 14 världsarv och utställningen visar den storslagna natur och den mångtusensåriga samiska kultur som utgör grunden för världsarvsutnämningen. På programmet stod även besök vid Skaparkraft, ett kulturprojekt för asylsökande i Boden. I Luleå besökte Kronprinsessparet Hertsöskolans idrottsförening, som erbjuder ett aktivt och hälsosamt fritidsalternativ för barn och ungdomar. Vidare besöktes Luleå Tekniska Universitet, Teknikens hus och flygflottiljen F 21, där Kronprinsessparet informerades om flottiljens verksamhet.

Engagemang i samband med beskyddarskap m m

Kronprinsessan har genom sitt beskyddarskap för mer än 50 organisationer och institutioner haft många företräderna på Kungl. Slottet och har i denna egenskap deltagit i många olika evenemang under året.

För en mer detaljerad redogörelse av årets programverksamhet, se även Utdrag ur Kungafamiliens officiella program, sidorna 60–68.

H.K.H. Kronprinsessans hovstat

Kronprinsessparet möttes av många entusiastiska människor vid ankomsten till Lathis under sitt finska besök.

HOVSTATEN

H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat

Prinsessan Lilian.

H.K.H. HERTIGINNANS AV HALLAND HOVSTAT ansvarar för Prinsessan Lilian samt tar även hand om hennes korrespondens.

Chef för H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat är en hovmarskalk. Av åldersskäl har Prinsessan inte deltagit i det officiella programmet under året.

Hästarna använder Hovstallets gård som rasthage.

Hästar och bilar i stadsmiljö

H.M. Konungens hovstall har till huvuduppgift att tillgodose Kungafamiliens behov av transporter med bil samt vid ceremoniella tillfällen med häst och vagn. Vidare har Hovstallet till uppgift att vårda och värna den kungliga ekipagekulturen samt att för allmänheten visa bilar, hästar, vagnar, selar, uniformer och andra inventarier av kulturhistoriskt värde.

H.M. Konungens hovstall sköter samtliga biltransporter för Kungafamiljen liksom transporter av gästande statschefer och medföljande besökare. Knappt hälften av de medel som tilldelas Hovstallet används för den ceremoniella hästverksamheten, inklusive kostnader för löpande vård och underhåll av vagnar, seldon och uniformer. Resterande medel fördelas på bilavdelning och ledningsfunktioner.

Effektiv logistikorganisation för stora evenemang

Biltransporter inom ramen för ordinarie verksamhet sköts av fyra bilförare. Den sammanlagda körsträckan för Hovstallets

fordon uppgick till cirka 19 000 mil. Under året har cirka 7 500 köruppdrag genomförts med bilar. Av dessa utgjorde cirka 15 procent administrativa uppdrag, resten var knutna till Kungafamiliens officiella program.

I samband med det kungliga bröllopet mångdubblades antalet bilar och förare under flera dagar och en temporär logistikorganisation med hög kapacitet inrättades. Cirka 4 500 persontransportuppdrag genomfördes med bil, buss och båt. Det komplicerade logistikuppdraget har gett Hovstallet nya erfarenheter vad gäller ledning, samordning och genomförande av stora evenemang med många olika transportuppdrag under kort tid. Det gäller bland annat transporter med eller

H.M. Konungens hovstall

utan eskort till och från flygplatser, mellan hotell, slott och olika besöksmål samt bagagetransporter. Flera av dessa erfarenheter kommer att användas för att utföra logistikuppgifter med hög kvalitet, effektiva rutiner och modernt tekniskt stöd i statsceremoniella sammanhang där Sveriges statschef står som värd.

Ceremoniella hästkorteger

Kortegeträning har genomförts i sedvanlig omfattning i samarbete med Försvarsmakten och Polismyndigheten för att befästa kvalitet och säkerhet vid ceremoniella köruppdrag. Stallavdelningens dagliga rid- och körpass kompletteras med regelbunden rid- och körträning för externa instruktörer. De ceremoniella köruppdragen med häst och vagn har omfattat riksmötets öppnande, 27 högtidliga audienser, nationaldagsfirande och kommunbesök. Särskilt uppmärksammas var Kronprinsessparets hästansända bröllopskortege genom Stockholm inför hundratusentals entusiastiska människor. Vidare deltog Hovstallet med tre hästekipage vid högtidlig-hållandet av tronföljarvalet i Örebro.

Föryngring av hästbeståndet

Under året har en föryngring av hästbeståndet skett genom inköp av fyra nya rid- och körhästar. En rid- och körhäst kräver flera års träning av kvalificerad personal för att vara fullt utbildad att med hög säkerhet klara kortegekörningar med fyrspann eller par. Hästarna tränas och motioneras dagligen ute på Kungl. Djurgården och i skrittmaskin. För att tillgo-

dose nya krav avseende hästars utevistelse även i stadsmiljö, inhägnas dagligen delar av Hovstallets gård som rasthage dit hästarna släpps ut i samband med lunchutfodring.

Utvärdering av elbilar i stadsmiljö

Hovstallet utför en stor andel transporter som liknar pendlarens situation med korta transportsträckor i stadsmiljö. Som ett led i inriktningen mot miljöbilar har elbilar använts på försök under två år. Utvärderingen visar att elbilar kan vara lämpliga för vissa typer av köruppdrag med korta körsträckor och korta körtider. De bilar som testats har plastkarosser. Det innebär att iordningställandet av fordonen efter körning och inkoppling för laddning varit mycket smidig och kan göras på ett par minuter av bilföraren. Elbilens relativt höga pris gör att den, för att vara ekonomiskt konkurrenskraftig, måste användas under många körtimmar. Räckvidden är cirka 15 mil men de långa laddningstiderna på cirka 8 timmar begränsar utnyttjandegraden. De samlade erfarenheterna är positiva och innebär att två nya elbilar kan komma att tas i bruk under nästa verksamhetsår.

Nytt bilmuseum visar kunglig bilhistoria

I ett av Hovstallets garage har ett kungligt bilmuseum inrättats. Här visas de två veteranbilar som allttjämt är i bruk, historiska fotografier, uniformer, gamla registreringsskyltar m m. I samband med guideade visningar och särskilda arrangemang, däribland en julmarknad, har cirka 14 000 personer besökt H.M. Konungens hovstall.

Elbilar har utvärderats under två år och visar sig vara lämpliga för vissa typer av köruppdrag i stadsmiljö.

Kunskapsspridning och vård av kungligt kulturarv

Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket har till uppgift att vårda och bevara de kungliga samlingarna, samt att kontinuerligt bygga upp och förmedla kunskap kring dessa. Kungl. Husgerådskammarens visningsverksamhet innefattar Kungl. Slottet, Riddarholmskyrkan och de tre lustslotten Rosendal, Ulriksdal och Gustav III:s paviljong i Nationalstadsparken. I uppdraget ingår även att hålla samtliga kungliga slott möblerade.

Kungl. Husgerådskammaren förvaltar statens, de Bernadotteska familjestiftelsernas och delar av Kungens enskilda samlingar, samt har det kulturhistoriska huvudansvaret för dessa. ”Husgerådet” utgörs framför allt av lös inredning som möbler, mattor, gardiner, vävda tapeter och konsthantverk. Den lösa inredningen omfattar cirka 250 000 föremål fördelade på de kungliga slotten.

Förvaltning och kulturhistorisk kunskap

Avdelningen Samlingar och Dokumentation sköter samlingarnas förvaltning och har det kulturhistoriska huvudansvaret. Då de kungliga slottens möblering ändras är projekteringen ytterligare en uppgift för avdelningen, både i historiska miljöer och inför ceremonier vid Kungaparets officiella representation. Till dokumentationen av samlingar, slott och ceremonier hör verksamheten i Husgerådskammarens fotoateljé. Under året har ateljen fortsatt projektet med att konvertera stordior till leveransklara digitala bildfiler.

Avdelningen är också ansvarig, i samarbete med syateljén, för de uniformer och livréer som enligt gammal hävd används vid större ceremonier och representationsmiddagar.

Den historiska miljön på Kina slott drabbades av en allvarlig förlust i augusti när tjuvar stal och skadade ett antal föremål under ett hastigt genomfört inbrott.

Stora utlån till Nationalmuseum

De kungliga samlingarnas unika ställning i svenskt kulturarv medför regelmässigt ett stort antal förfrågningar från forskare, institutioner och intresserad allmänhet. Efter förra årets temporära nedgång, till följd av den svaga konjunkturen, har antalet utlån ökat markant och uppgick i år till omkring 200 föremål. I samband med Nationalmuseums utställning Härsarkonst har föremålsvård, tillståndsbedömning och konservering av ett 80-tal föremål genomförts samt nytillverkning skett av en sänghimmel med omhänge i historisk stil. Motsvarande arbeten har även utförts vid utlån till bland andra Örebro länsmuseum, Prins Eugens Waldemarsudde, Livrustkammaren, Liljevalchs konsthall, Dunkers kulturhus, Grafikens Hus i Mariefred, Kalmar slott samt Kuntsi museum för modern konst i Vasa och Museet för samtidskonst, Kiasma, i Helsingfors.

Varje begäran om lån bereds efter fastlagda rutiner och underställs Kungen för beslut. Lån som godkänts medför ett omfattande arbete för många av Husgerådskammarens specialister, såsom intendent, museitekniker, konservatorer och fotograf i samband med administration, konservering, fotografering, packning och transport med kurir. Motsvarande noggranna avsynning sker när föremål återlämnas. Enligt internationell praxis sker de flesta lån utan ekonomisk ersättning utöver kostnaderna för transporter och försäkringar.

Mästare i slottsomvandlingar

Husgerådsmästarens avdelning gör regelbundet insatser i samband med Kungens och Drottningens officiella representation, till exempel vid statsbesök, audienser, konseljer, utrikesnämnder, galamiddagar och luncher, medaljförläggningar samt vid andra evenemang. Då omvandlas Kungl. Slottet från att vara det ”öppna slottet” som visas för allmänheten till att vara en plats för statschefens ceremoniella och representativa uppgifter. Genom Kungaparets ökade programverksamhet, har omfattningen av sådana slottsomvandlingar stadigt ökat under senare år. Detta år präglades av extra stora insatser i samband med det kungliga bröllopet, men även vid World Child & Youth Forum, ett nytt årligt evenemang, och Kungaparets riksdagssupé, som genomförs i samband med valår.

Bernadottebiblioteket – unik samling av kungliga böcker, fotografier och kartor

Bernadottebiblioteket är ett humanistiskt forskningsbibliotek med omfattande forskarservice. Biblioteket omfattar den Bernadotteska boksamlingen med cirka 130 000 bokvolym, den Bernadotteska fotosamlingen med cirka 800 000 fotografier, den Bernadotteska kart- och planschsamlingen och den Bernadotteska musikalsamlingen. Dessutom drivs Kungl. Hovstaternas bildbyrå där ett krävande arbete pågår med att lägga in fotografier och digitalbilder i den digitala bildbanken. Den digitala tekniken gör det möjligt att effektivt dokumentera och tillgängliggöra det kungliga kulturarvet både för internt bruk och för externa intressenter. Efterfrågan på bilder har ökat och kräver allt större arbetsinsatser för att en god servicenivå ska kunna hållas.

Datakatalogiseringen av boksamlingarna har fortsatt, och

Kungl. Husgerådskammaren

Utställningen Lysnings- och bröllopsgåvor i Spegelsalen på Kungl. Slottet visar ett urval av de många tusen gåvor Kronprinsessparet fick.

under året har bland annat Karl XIV Johans bevarade boksamlingar på Rosendals och Stockholms slott katalogiserats. Biblioteket bedriver en aktiv utåtriktad verksamhet med allmänna visningar, gruppvisningar, kulturaftnar och konserter. Bland annat har 170-årsjubileet av Sveriges första fotoutställning uppmärksammats, vilken ägde rum i det som idag är bibliotekets lokaler. Inom bokserien De Kungliga Slotten har den sjunde boken i serien, Drottningholms slott, band II, publicerats.

Kulturvård genom konservering, restaurering och rådgivning

Konserveringsavdelningen ansvarar för arbeten inom metall-, möbel-, textil- och allmän- konservering/förgyllning. Till avdelningen hör även en tapetserar- och syateljé. Konservering innebär förebyggande arbete och aktiv konservering av samlingarna. Konserveringsavdelningen vidtar varje

år nödvändiga åtgärder vid flera av slotten i samband med att dessa öppnas (april) och stängs (oktober) för allmänheten. Till det löpande arbetet hör möbelvård och omhändertagande av praktsilver efter Kungaparets representationsmiddagar. Ett tjugotal stolsitsar har tapetserats om för Tullgarns slott. Mögelsanering och påföljande frysning av insektsangripna stolar från Tullgarn har genomförts. Flytt av textilmagasin från Stockholms slott har påbörjats. Konserveringsavdelningen har även bistått Ridderholmskyrkan och Salsta slott med expertrådgivning. Under året har tillverkning av nya drabantstövlar skett.

Stora insatser inför det kungliga bröllopet och vid Haga slott

Det kungliga bröllopet innebar stora arbeten i form av förberedelser, föremålsvård och konservering av föremål som användes på bröllopsdagen. Bland föremålen fanns Drottning

Savonneriemattan, som skänktes till Gustav III 1784, dammsugs inför uppmöbleringen i samband med Kronprinsessparets bröllop.

Sofias brudslöja i bysselspets, vilken en gång bars av Sofia av Nassau vid vigseln med Prins Oskar 1857, Savonneriemattan, som skänktes till Gustav III 1784 samt möbler och ett stort antal stolar, silverföremål, uniformer och gardiner. Vidare har ett stort ceremoniellt monogramtäckte tillverkats.

Året har också inneburit omfattande arbetsinsatser vid Haga slott. Exempel på arbeten är möbler som har stabiliserats, konserverats, förgyllts och tapetserats. Nyttillverkning har skett av ett stort antal gardiner. Bänkdynor, sänggavlar och omhängen har tillverkats. Flera konsthantverksföremål och tre vävda tapeter har konserverats. Sex ljuskronor har rengjorts och bundits om.

Därutöver medverkar konserveringsavdelningen liksom tidigare år vid ett stort antal känsliga förflyttningar av värdefulla föremål mellan olika magasin och slott.

Visningar och arrangemang vid de kungliga slotten

Utöver det omfattande arbete som är förknippat med statschefens och Kungafamiliens representativa uppgifter, bedrivs ett aktivt arbete inom Kungl. Hovstaterna för att öka tillgängligheten till det kungliga kulturarvet. Visningsverksamheten växer och intresset för besöksmålen har ökat. Antalet utländska besökare var mycket stort varför öppethållandet under högsäsong har förlängts.

Kungl. Husgerådskammarens visningsavdelning ansvarar för visningarna vid Kungl. Slottet, Rosendals slott, Ulriksdals slott, Gustav III:s paviljong vid Haga och Riddarholmskyrkan. De olika slottsförvaltningarna inom Ståthållarämbetet ansvarar för visningar av övriga kungliga slott (se respektive slottsförvaltning, sidorna 33 – 35).

Kungl. Husgerådskammaren

Riksmarskalksämberet ansvarar för konsertarrangemang- en i Slottskyrkan, Ridderholmskyrkan och i Rikssalen, se även sidan 11.

Visningar, utställningar och konserter marknadsförs av Husgerådskammarens visningsavdelning genom löpande annonsering, distribution av trycksaker och foldrar, medverkan på turistbyråer, affischering och en aktiv informationsgivning på webbplatsen, www.kungahuset.se.

I Kungl. Slottet visas representationsvåningarna, Museum Tre Kronor, Skattkammaren, Gustav III:s antikmuseum, Slottskyrkan och Bernadottebiblioteket. Under året genomfördes cirka 4 000 (2 200) guidade visningar, varav 1 000 (900) på engelska. Antalet besök ökade till 648 881 (616 364). Totalt hade samtliga kungliga slott 898 917 besök. Sammanlagt öppethållande var oförändrat 7 500 timmar. Framgångarna med föreläsningsserien Slottet som historisk scen fortsatte. Denna uppskattade serie genomfördes för sjunde året i rad med 19 populärvetenskapliga föredrag. Föredragshållare var anställda inom Kungl. Hovstaterna, externa forskare och kulturpersonligheter.

Nytt för året var satsningen på pedagogik och temavisningar riktad mot grundskole- och gymnasieelever i syfte att nå barn och ungdomar med kunskap som är relevant i relation till läroplanen för de olika skolstadierna. I samband med skolloven arrangerades dessutom flera uppskattade temavisningar för barn, bland annat i Museum Tre Kronor och på Ulriksdals slott. På nationaldagen arrangerades traditionsenligt Öppet slott där en stor publik fick uppleva årets tema Kungliga bröllop.

Specialutställningar - bröllopsgåvor och Bernadottejubileum

Under året har specialutställningar arrangerats. Utställningen Lysnings- och bröllopsgåvor 2010 omfattade ett urval av alla de gåvor som överlämnats till Kronprinsessparet. På Drottningens initiativ arrangerades utställningen Hemma på Slottet – hos de första Bernadotterna med anledning av årets Bernadottejubileum. I samband med utställningen, som invigdes av Kungaparet, utgavs även en publikation med samma namn. Boken ger ytterligare kunskap om de första Bernadotternas vardag på slottet. Utställningen Kungliga bröllop gjordes i tre olika utställningstekniker anpassade för de slott där den skulle visas: textiltryck på Strömsholms slott, rollups på Ulriksdals slott samt vanlig skärmutställning på Tullgarns slott. Husgerådskammarens visningsavdelning deltog även detta år i Bok- och biblioteksmässan i Göteborg, tillsammans med Bernadottebiblioteket.

Slottsboden – en kunskapsförmedlande profilbutik

I Slottsbodarna har försäljningen ökat även detta år, bland annat genom framgångar med produktserier som lansera-

des till det kungliga bröllopet. Sortimentet består till cirka 80 procent av egna och för Kungl. Hovstaterna unika produkter. Under året har även produkter med anknytning till de första Bernadotterna tagits fram i syfte att uppmärksamma 200-årsjubileet av tronföljarvalet och befästa Slottsbodens kunskapsförmedlande funktion.

Slottsboden erbjuder unika profilprodukter med kunglig anknytning.

Till specialutställningen Hemma på Slottet som uppmärksammar Bernadottejubileet har en särskild publikation tagits fram.

Stora restaureringsarbeten vid flera kungliga slott

STÅTHÅLLARÄMBETET har till uppgift att förvalta samtliga kungliga slott med tillhörande byggnader och parkanläggningar samt att visa slotten inom Drottningholms och Gripsholms slottsförvaltningar. Dessutom ansvarar Ståthållarämbetet för säkerhets- och IT-frågor vid Kungl. Hovstaterna. Även ansvaret för viltvård ligger inom ämbetet.

Ståthållarämbetet står under ledning av ståthållaren, som också är slottsfogde vid Kungl. Slottet. Inom ämbetet finns fem förvaltningar:

- Stockholms slottsförvaltning
- Drottningholms slottsförvaltning
- Gripsholms slottsförvaltning
- Ulriksdals slottsförvaltning
- Kungl. Djurgårdens förvaltning

Ämbetet svarar för förvaltning och tillsyn av de kungliga slotten och till dem hörande byggnader, parker och trädgårdar. De kungliga slotten och tillhörande markområden ägs av staten och det är Statens fastighetsverk (SFV) som ansvarar för slottens drift och underhåll. Vid Kungl. Slottet har dock Stockholms slottsförvaltning driftsansvaret, medan SFV ansvarar för underhållsarbetet. Rosendals slott, som ingår i den så kallade Djurgårdsskassan, ingår inte heller i SFV:s ansvarsområde. I Ulriksdals slott är lokaler upplåtna till Världsnaturfonden (WWF).

Ansvaret omfattar också visning av de kungliga slotten inom Drottningholms och Gripsholms slottsförvaltningar.

Detalj av vägg i Nordstjärneordens sal, en av de Ordenssalar som renoveras.

Till Ståthållarämbetets uppgifter hör att aktivt förädla de tillgångar i form av kultur- och naturarv som slotten och Kungl. Djurgården utgör. Detta görs inom ramen för den kungliga dispositionsrätten, som grundar sig på en överenskommelse 1809/10 mellan dåvarande regenten Karl XIII och Rikens ständer.

Särskilda insatser vid Haga slott

I samverkan med Statens fastighetsverk har omfattande arbeten utförts i och omkring Haga slott inför Kronprinsessparets inflyttning. Som ny privatbostad till tronföljarparet har särskilda säkerhetskrav ställts. Dessutom är Haga slott ett skyddsobjekt som ligger inom Nationalstadsparken, varför också särskilda naturvårdshänsyn och myndighetstillstånd har krävts, bland annat från länsstyrelsen och riksantikvarieämbetet. Ett stort antal frågor har hanterats av Ståthållarämbetet kring bygglov, strandskydd, bevakning m m. Några mer uppmärksammade frågor har gällt dragning av stigar, bland annat längs vattnet och allmänhetens tillgång till Ekotemplet. Man har nått en lösning efter diskussioner med intresseföreningar. Templet har gjorts tillgängligt genom skyddande planteringar för att värna de boendes önskan om integritet och insynskydd. Även i andra delar av parkområdet kring slottet har stora arbeten gjorts med planteringar av träd, häckar m m.

Investeringar i säkerhet och datakommunikation

Säkerhetsarbetet har koncentrerats till ett antal säkerhetshöjande insatser vid Haga slott. Vid Kungl. Slottet har analoga övervakningssystem ersatts med digital teknik. Inför det kungliga bröllopet installerades ett 4G-system och antenner för intern kommunikation på Stockholms slott. Vissa ytterligare insatser för att förbättra brandskyddet vid Bernadottebiblioteket har gjorts.

IT-avdelningen har under året arbetat med utbyggnaden av datakommunikationssystem mellan de kungliga slotten. Virtualiseringen av serverplattformar har påbörjats och vid årsskiftet kördes cirka 40 procent av serverna virtuellt. Vidare har cirka 35 procent av Kungl. Hovstaternas datorer bytts ut under året och uppgradering sker av backup-lösningarna för att öka datasystemens kapacitet och prestanda. Stora ar-

I Slottskyrkan, som även används för musikgudstjänster och orgelkonserter, har glödljus ersatts med LED/lågenergilampor som minskar energiförbrukningen.

beten har också utförts för att integrera Haga slott i datakommunikationssystemen.

Satsning på energieffektiva lösningar och solceller

Arbetet med att förbättra miljön och kostnadsreducering inom el och värme har fortsatt på Stockholms slott. Insatser har gjorts för att reducera ventilationsflödet i självdragsystemet och åtgärder vidtagits för att öka verkningsgraden på mekaniska fläktsystem. En fortlöpande justering av värmesystemet pågår för att nå optimal drift i värmepumpar m m.

Den mätbara energiförbrukningen har därigenom kunnat minskas med cirka 15 000 kWh genom hittills gjorda insatser. Utbyten av glödljus med LED/lågenergilampor för att spara elenergi har gjorts i ytterligare ett antal lokaler. Den reducerade effekten har därigenom minskat med cirka 92 procent från drygt 20 000 W till knappt 1 600 W. Detta arbete fortgår.

I arbetet med att finna lösningar för förnyelsebar energi har en provanläggning med solpaneler på slottets tak installerats. Anläggningen omfattar cirka 15 m² och kommer att utvärderas under kommande år.

Ståthållarämbetet

I ambitionen att finna lösningar med förnyelsebar energi, har en provanläggning med solpaneler installerats på Kungl. Slottets tak.

STOCKHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Stockholms slottsförvaltning ansvarar för driften av Kungl. Slottet.

Kungl. Slottet är Kungens officiella residens och används för representation. Slottet är också en mötesplats för olika aktiviteter och arrangemang, där delar av slottet visas för allmänheten. I arbetet med att förvalta och vårda det kungliga kulturarvet pågår ett flertal byggrelaterade underhålls- och renoveringsprojekt i samverkan med Statens fastighetsverk.

Renoveringar av Rikssalen och Ordenssalarna

I enlighet med Kungaparets ambition att kunna använda Rikssalen för olika evenemang, har ett flertal renoveringsarbeten och ombyggnationer skett. Bland annat har en ny ventilations- och kylanläggning installerats. Även vissa eldragningar har gjorts, bland annat som förberedelse för styr- och reglerteknik av anläggningen. Det himmelmålade taket har renoverats och projektering har inletts för att bedöma om golvvärme kan installeras.

Även i Vita Havet har ventilationssystem installerats för att förbättra den inre miljön. I Ordenssalarna har renoveringar skett av golv (rutparkett), rengöring, konservering och bättringsmålning av väggar samt ommålning av tak. Här finns alltjämt välbevarade originalytor från 1860-talet på vissa väggar. I arbetet ingår även ny belysning och nya gardinarrangemang. Extra satsningar har gjorts på konservering och förgyllning av dekor, dörröverstycken och foder.

I syfte att förbättra tillgängligheten för besökare till Slotts kyrkan, utreds möjligheten att installera en hiss i Södra valvet. I Västra valvet har två sandstensmonoliter vid västra trappans kolonner bytts ut efter att stora sprickbildningar i bärande konstruktioner konstaterats. Skadorna kan ha sin grund i försvagning i stenen eller i förändringar och vibrationer i grundläggningen.

Flera omprioriteringar av arbeten gjordes för att utföra särskilda punktinsatser inför det kungliga bröllopet, till exempel visades kullerstenssättningen på Yttre och Inre borggårdarna och vaktkur och belysningsstolpar målades om. På Logården byttes delar av gräsmattan och grinden åtgärdades. Graniten längs Logårdsterassens och Lejonbackens balustrader rengjordes. Ett flertal bättringsinsatser har gjorts i slottsvalven.

Restaurering av vittrande fasader

De senaste åren har Stockholms slott varit inklätt med skyddsnet för att förhindra risken för skador vid eventuella stenras. De första provprojekten avseende renovering av fasadsten har inletts under året med scanning och avgjutning av tre fönsteraxlar vid södra portalen. Upphandling av etapp 1 i detta kulturarvsprojekt, som väntas pågå under tre decennier, påbörjades. Bristen på kvalificerade hantverkare till detta arbete är dock påtaglig.

DROTTNINGHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Drottningholms slottsförvaltning ansvarar för förvaltning och visning av Drottningholms slott, Rosersbergs slott och Tullgarns slott med tillhörande parker.

Antalet besökare vid Drottningholms slott uppgick till 128 515 (137 354) personer. Kina slott hade 42 388 (45 240) besökare. Bland årets evenemang kan nämnas ett flertal blomsterutställningar, nationaldagsfirandet i parken arrangerat av Ekerö kommun och en välbesökt julmarknad.

Ökad blomsterutsmäckning i parken

Slottsförvaltningen arbetar aktivt för att med historisk förankring erbjuda besökare nya upplevelser inom ramen för det världsarv Drottningholm utgör. I ambitionen att utveckla parkens gestaltning har, med utgångspunkt i historiska blomsterarrangemang, ett antal nya rabatter tagits upp och ett flertal krukor utplacerats. Bland annat har nyplanteringar av blommor skett vid Apollostatyn på teaterplan. Ett uppskattat inslag i delar av slottsparkområdet var betande får och hästar samt kor och kalvar från Kungens besättning vid

Stenhammars slott. I parken erbjöds detta år även färder med häst och vagn. Parken besöktes under året av drygt 500 000 personer.

Förvaltning av fastigheter och parkområden

De unika slottsmiljöerna och dess parker kräver årligen omfattande skötsel och underhåll. Dessa arbeten är dels av löpande karaktär, dels krävs särskilda insatser, däribland riskträdsbeskränning. Den sista etappen avseende restaurering av lindalléerna har utförts, och återplantering kommer att ske våren 2011. Kontinuerlig uppbyggnadsbeskränning av lindar har skett i oförminskad omfattning av egen personal som har särskild kompetens. Den omfattande och nödvändiga över syn som skett inom mark- och fastighetsförvaltningen har resulterat i en gradvis marknadsanpassning av hyror och arrenden. Vissa avtal har reglerats efter beslut av arrendenämnden.

Spektakulära ljusdekorationer med marschaller i Drottningholmsparken.

Ståthållarämbetet

Tullgarn har varit ett kungligt lustslott sedan 1770-talet, då staten överlämnade Tullgarn till hertig Fredrik Adolf. I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet tillbringade Kung Gustaf V och Drottning Victoria somrarna här.

Bland annat har ett nytt avtal tecknats med Drottningholms golfklubb. Investerings- och underhållsbehoven vid Kungsgården är betydande. Vidare har en förstudie genomförts kring möjligheten att utveckla Kungsgården till ett modernt ridcenter.

Kulturarvet Tullgarns slott renoveras

Tullgarns slott var öppet under perioden juni–augusti och hade 6 675 (6 170) besökare. Ökningen kan främst hänföras till jaktmässan Swedish Game Fair. Vidare genomfördes en regatta med klassiska segelbåtar från många europeiska länder vid slottet. Statens fastighetsverk fortsätter totalrenoveringen av fasader och tak. Genomgripande arbeten sker i Holländska våningen, som har en unik stilhistorisk inredning från sent 1800-tal. Våningen beräknas kunna återställas i ursprungligt skick av Kungl. Husgerådskammaren och Statens fastighetsverk för att kunna visas för allmänheten under 2012. Tullgarns värdshus drivs i ny regi.

Rosersbergs slott var öppet juni–augusti och hade 3 958 (4 500) besökare. Vid slottet har en bilutställning arrangerats. Under året har hotell- och konferensverksamheten i Kavallerjersflygeln bytt ägare. Fortlöpande riskträdsbeskränning har skett i Tullgarns och Rosersbergs slottsparken.

Sträng vinter drabbade viltbestånden

Viltvård har bedrivits i sedvanlig omfattning på Lovön och Tullgarn. Den stränga vintern decimerade såväl rådjurs- som vildsvinsstammen. Vid Ottenby Kungsgård på Öland finns en av Sveriges äldsta dovhjortstammar med anor från Johan III:s tid. Trots omfattande stödutfodring beräknas stammen ha minskat cirka 30 procent på grund av den hårda vintern.

Konserveringsarbeten av tavlor vid Tullgarns slott.

GRIPSHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Gripsholms slottsförvaltning ansvarar för förvaltning och visning av Gripsholms slott och Strömsholms slott.

Gripsholms slott besöktes under året av cirka 62 500 (65 000) personer. Minskningen förklaras av två extremt varma veckor i juli. Utöver de populära familjevisningarna har särskilda temavisningar mottagits väl. Slottet har varit helgöppet under september – november och lockat många besökare. Även slottsbutikens utveckling har varit tillfredsställande. I syfte att öka säkerhet och trygghet för besökare genomgår slottets medarbetare kontinuerligt utbildning i hjärt-lungräddning och en hjärtstartare (defibrillator) har anskaffats.

På Gripsholms slott visas kungliga inredningar och unika historiska miljöer från fyra sekel. Här finns även Statens porträttsamling – världens äldsta nationella porträttgalleri – med cirka 4 700 konstverk. 2010 års hedersporträtt, ett fotografiskt porträtt av IKEA:s grundare Ingvar Kamprad, överlämnades under sedvanligt högtidliga former vid Gripsholmsföreningens årsmöte. Vissa delar av utställningen Gustav IV Adolf på Gripsholm 1809 som producerades under märkesåret 2009 har permanentats. Det goda samarbetet med Nationalmuseum avseende olika marknadsföringsåtgärder har fortsatt.

Uppskattade musikevenemang

Inom ramen för Musik på Gripsholm arrangerades fem konserter i slottet i samarbete med Strängnäs kommun, Scenkonst Sörmland, Hembygdsföreningen i Mariefred och Eskilstuna-Kuriren. Vidare genomfördes en Bellmankonsert i Grafikens Hus, ett framträdande av Arméns Musikkår och en julkonsert. Med anledning av Bernadottejubileet anordnades ett specialarrangemang kallat Bernadottesalong med föredrag, musik- och sångunderhållning.

Gripsholms hjorthage – populärt utflyktsmål

Slottsparken och Hjorthagen är populära utflyktsmål och besöktes av 200 000–250 000 personer. Markområdena kräver omfattande skötselinsatser för att vara attraktiva besöksmål. Omkring 10 km bil- och gångvägar samt en stor parkeringsplats ska underhållas, snöröjas och sandas. Ca 70 000 m² grönytor måste klippas eller gräsrojas. Sommarens skyfall innebar stora vägskador, som reparerades under sensommaren. Nytt för året var en penséutställning i anslutning till växthuset i parken.

Underhållsarbeten och miljöinvesteringar

I samarbete med Statens fastighetsverk har nödvändiga restaureringsarbeten fortsatt, däribland omfattande fönsterrenoveringar och takplåtsarbeten. Radonsanering har påbörjats, men ytterligare saneringsinsatser krävs. Fjärrvärme har installerats i byggnaderna kring slottet. Arbetena med att

Hertig Karls kammare i Gripsholm slott.

förbättra miljön vad avser luftfuktighet har påbörjats i Kavalersflygeln.

Kafé- och konsertverksamhet lockar till Strömsholm slott

Antalet besökare vid Strömsholms slott uppgick till oförändrat cirka 6 000. Kaféverksamheten, som drivs i egen regi, lockade påtagligt fler besökare än tidigare. Årets utställning på slottet var Kungliga bröllop 1823-2010. Ett antal konserter arrangerades dels i slottsparken, dels i Slottskapellet och Rikssalen. Även julotta och julkonsert genomfördes. Ridsportevenemangen Strömsholmstävlingarna och Grand National genomfördes traditionsenligt.

Omfattande fönsterarbeten i slottet

En omfattande fönsterrenovering har genomförts vid Strömsholm. Den andra ombyggnadsetappen av Stenköket har påbörjats. Utöver arbetsmiljöfrämjande insatser och kontinuerliga underhållsarbeten har omfattande hamling av träd påbörjats, liksom nödvändigt underhåll av grusgångarna i Strömsholms slottspark.

Kungl. Djurgården – En femtedel av Stockholm

KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVALTNING har som uppgift att förvalta Kungens enskilda dispositionsrätt till Djurgården och, på uppdragsbasis, den kungliga dispositionsrätten till Hagas och Ulriksdals slotts-områden. I uppgiften ingår att värna det historiska kulturlandskapet, vårda den befintliga naturen och anpassa området till människors önskan om en stimulerande fritids- och rekreativmiljö.

Kungl. Djurgårdens yta motsvarar närmare en femtedel av Stockholms innerstad och har stor betydelse för stadsbilden. Sedan 1995 ingår området i världens första nationalstadspark. Hänsynen till områdets unika naturvärden, rika djurliv och dess kulturbyggnader kräver särskild omsorg. Genom kontinuitet och långsiktighet bidrar Kungens engagemang, inom ramen för den kungliga dispositionsrätten från 1809/10, till att bevara och uthålligt utveckla den Kungliga Nationalstadsparken. Verksamhetens intäkter och kostnader ska balansera över tiden. Eventuella överskott används uteslutande till att värna kultur, vårda natur och en hållbar anpassning av den kungliga marken på Djurgården till rekreation och fritid.

Planteringar och ny skyltning i Hagaparken

Parkerna inom Ulriksdal-Haga och Kungl. Djurgården kräver omfattande insatser både vad gäller daglig skötsel som långsiktig planering. Tillgänglighet och inspiration för besökare är viktiga delar i parkgestaltningen. Varje år planteras mer än 23 000 plantor fördelat på nästan 400 sorter. Renhållningen av parker och grönområden samt strategiskt placerade återvinningsstationer är viktiga delar i miljöarbetet. Klippning av gräsytor med hästdragna cylindergräsklippare är ett effektivt och uppskattat inslag i parkmiljön och har utökats till att även omfatta delar av Hagaparken.

Med anledning av Kronprinsessparets inflyttning till Haga slott har park- och planteringsarbeten utförts. Bland annat har ett hundratal växter, däribland lindhäckar, drygt 300 löpmeter idegränshäck, samt ett stort antal syrener, rhododendron m m planterats. Även ett antal lysningsgåvor i form frukt- och lövträd har planterats i slottets trädgård. I samarbete med Statens fastighetsverk har ett gemensamt skyltprogram tagits fram med objektsskyltar och kartor.

Fasader återställda i 1800-talsstil

Byggnadsenheten förvaltar byggnader och anläggningar på Norra och Södra Djurgården samt Fjäderholmarna. Byggnadernas totalyta är cirka 65 000 kvm, fördelad på bostäder, kontor, verkstäder och parkbyggnader. Förvaltningen an-

En helt ny 220 meter lång kaj har byggts vid Djurgårdsvärvet (bilder före och efter).

svarar även för pumpstationer, ledningsnät, kajer och broar. Byggnaderna är till största delen klassade som kulturhistoriskt värdefulla, varför så långt möjligt traditionella material och arbetsmetoder använts vid renovering och upprustning. På Fjäderholmarna har flera fasader rustats upp. Som ett resultat av utförda riskinventeringar vid de Kungliga Slotten, har brandskyddsinvesteringar gjorts vid Rosendals slott. Här har även trädgårdsmästarbostadens fasad renoverats till 1800-talets ursprung. Vaktbyggnaden vid Kungliga Borgen har restaurerats för Waldorf-förskoleverksamhet. Villa Godthem restaureras av nya ägare och kommer att inrymma kansli för de kungliga klubbarna och en offentlig restaurang. Projektering pågår för att återuppbygga restaurang Lisa på udden efter en brand. I linje med miljömålet att minska användningen av icke förnyelsebara bränslen fortsätter investeringarna i bergvärmeanläggningar.

Byggnadsarbetena avseende ett nytt besökscentrum vid Djurgårdsbron pågår enligt plan och beräknas vara klara 2012. Vid Djurgårdsvärvet kommer Parkteatern under våren 2011 att flytta in i nya repetitionslokaler i Båthall 2 omfattande 750 m². Dessutom pågår ombyggnation av Galärskjulen där Vin- & Sprithistoriska museet med den omfattande konstsamlingen ”Absolut Art” flyttar in under 2012.

220 m kaj och Stockholms längsta ljugarbänk

I anslutning till arbetena vid Beckholmen och Djurgårdsvarvet har marksaneringsåtgärder fortsatt i samråd med Stockholms miljöförvaltning, länsstyrelsen och Naturvårdsverket. Renoveringen och återställande av stenbyggnader från 1800-talet pågår. Under året har arbeten med att renovera de gamla plåthallarna påbörjats. Djurgårdsvarvet har fått en ny 220 m lång kaj med Stockholms längsta ljugarbänk. En ny utrustningskaj har anlagts i Beckholmssundet.

Natur- och viltvårdande insatser

Djurgårdsrådet, vilket har till uppgift att hantera skötselfrågor av övergripande art, är rådgivande organ i arbete med Kungliga Nationalstadsparkens skötselplan. Det inledande arbetet med skötselplanen har slutförts och omfattar cirka 15 000 bilder och 2 500 dokument. Delar av detta historiskt betydelsefulla arbete finns publicerat i boken Kungliga Nationalstadsparken, historiskt landskap i levande stad. Arbetet med planens integrering i Solnas och Stockholms översiktsplaner samt länsstyrelsens planer fortsätter.

Restaurering och kvalitetshöjning av Isbladskärret med tillhörande stigar och skyltning har fortsatt. Världsnaturfon-

dens bröllopsgåva till Kronprinsessparet i form av en kärleksstig är integrerat i detta arbete. Även detta år har Highland Cattle-boskap betat vid kärret samt gallring och åtgärder för anpassning av vattenstånd vidtagits. Arbetet sker i samarbete med Svensk Våtmarksfond och Världsnaturfonden. År 2011 beräknas våtmarken kunna återinvigas.

Efter miljösaneringen av Fisksjöängs före detta industriområde har en 0,9 ha yta färdigställt för effektiv hantering av material (kompost, virke, ris m m) som verksamheten och skötseln av Kungl. Djurgården genererar. Inom viltvården har stödutfodring av fåglar och rådjur skett.

100 evenemang inom hälsa, fritid, kultur och rekreation

Som Stockholms stora fritids- och rekreationsområde utnyttjas Kungl. Djurgården, inklusive Hagaparken, Ulriksdals slottspark och Fjäderholmarna, flitigt. Under sportlovsveckan anordnades Djurgårdsljus, en spektakulär ljusfest med ljusinstallationer på flera byggnader, vilket lockade många till en kvällspromenad. En barnkulturfestival anordnades i Galärparken med anledning av det kungliga bröllopet. Till de årligen återkommande evenemangen hör Stockholm Marathon, Våruset, Tjejmilan, Bellmansstafetten och Blodomloppet. Andra populära evenemang är Prins Bertil Memorial/Gärdesloppet, Skärgårdsmässan, Tjejmetet och 1,6-miljonersklubbens Hjärtgång.

För första gången uppmärksammade Solna stad nationaldagen i Hagaparken med sång och musik. En nyhet i Ulriksdals slottspark var trädgårdsutställningen SommarSalongen. I parken arrangerades även en konsert med Melody Gardot och familjekonserten Diggiloo. I Ulriksdals slottskapell genomfördes, som tidigare år, ett stort antal vigslar, dopgudstjänster, konfirmationer, skolavslutningar, adventsgudstjänst och en midnattsmässa.

Kronprinsessan Victoria inviger Norra Djurgårdsstaden Innovation.

Bokslutskommentarer Kungl. Slottsstaten

Kungl. Slottsstatens verksamhetsutfall uppgick till 4,7 miljoner kronor (-2,6). Utfallet förklaras dels av att lån på 4 miljoner kronor lösts, dels av att verksamhetsårets investeringar i licenser, maskiner och inventarier översteg avskrivningarna med 3,2 miljoner kronor samt av reservering för upplupen semesterlöneskuld och övriga upplupna kostnader med 2,5 miljoner. Anslagsmedel som disponeras för investeringar samt amorteringar bokförs som intäkt medan kostnaderna däremot endast påverkas av årets avskrivningar. Reservering för upplupen semesterlöneskuld samt övriga upplupna kostnader avräknas ej mot anslaget.

De tillgängliga anslagsmedlen överskreds med 0,4 miljoner kronor (+16). Förändringen förklaras av ökade investeringar samt ökande kostnader för drift av de kungliga slotten inklusive iordningställande av parker med kompletteringar av träd och växter. 2009 erhöles ett extra anslag på 2,5 miljoner kronor avseende Kronprinsessparets bröllop. Dessa medel har använts för det avsedda ändamålet och förklarar också ovanstående skillnad i utfall.

De samlade intäkterna uppgick till 153 miljoner kronor (114). Förändringen beror till största delen på att anslagsöverskottet från 2009, 16 miljoner, räknades av från intäkterna 2009 och istället tillfördes 2010. Förändringseffekten blir alltså 2 x 16 miljoner kronor. Visningsintäkterna minskade mar-

ginellt till 50,2 miljoner kronor (50,7). Försäljningsintäkterna i slottsbodarna ökade till 11,3 miljoner kronor (8,9) främst beroende på försäljningen av den officiella bröllopsserien.

Personalkostnaderna ökade med 18,4 procent till 76,5 miljoner kronor (64,6). Den avtalsmässiga höjningen av lönerna inklusive sociala kostnader motsvarar cirka 2,5 miljoner kronor. Kostnaderna för nyanställd personal uppgick till 4,2 miljoner kronor, varav 3 miljoner kronor avser personal för säkerhetshöjande åtgärder. Retroaktiv pensionskostnad, övertid samt reservering för upplupen lön och semester ökade tillsammans med cirka 3,1 miljoner kronor.

Övriga driftkostnader ökade med 38 procent till 65,3 miljoner kronor (47,3). Ökningen beror på utökningen av verksamheten under 2010 med 9,2 miljoner kronor som främst avser Kronprinsessans verksamhet, etableringen på Haga slott samt bröllopskostnader på 4,8 miljoner kronor. Inköpskostnaden för varor till försäljning ökade med 1,8 miljoner kronor. Avskrivningarna ökade under året med 1,7 miljoner kronor till 6,4 miljoner kronor.

Investeringar i maskiner och immateriella tillgångar uppgick till 9,6 miljoner kronor (3,1). Investeringar i byggnader uppgick till 1,3 miljoner kronor (1,0). Dessa har lånefinansierats. Amorteringarna uppgick till 4 miljoner kronor (0,1).

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	77 670	42 005
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	73 820	70 192
Intäkter av bidrag	3	1 294	1 593
Finansiella intäkter	4	175	222
Summa intäkter		152 959	114 012
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-76 470	-64 571
Kostnader för lokaler		-14	-16
Övriga driftkostnader	6	-65 256	-47 283
Finansiella kostnader		-60	-49
Avskrivningar		-6 451	-4 738
Summa kostnader		-148 251	-116 657
Verksamhetsutfall		4 708	-2 645

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	101231	091231
TILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Rättigheter och andra immatr. anläggningstillgångar		121	461
Summa immateriella anläggningstillgångar	7	121	461
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader, mark och annan fast egendom		12 857	12 051
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		11 474	7 498
Pågående nyanläggningar		778	0
Summa materiella anläggningstillgångar	8	25 109	19 549
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Långfristiga fordringar hos myndigheter	9	8 283	8 018
Summa finansiella anläggningstillgångar		8 283	8 018
VARULAGER M.M.			
Varulager och förråd	10	4 597	4 214
Summa varulager m.m.		4 597	4 214
FORDRINGAR			
Kundfordringar		1 361	1 008
Fordringar hos myndigheter		4 180	2 757
Övriga fordringar		49	13
Summa fordringar		5 590	3 778
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader	11	3 162	467
Övriga upplupna intäkter		374	340
Summa periodavgränsningsposter		3 536	807
AVRÄKNING MED STATSVERKET			
Avräkning med statsverket	12	403	-16 041
Summa avräkning med statsverket		403	-16 041
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto hos Riksgäldskontoret	13	4 143	8 849
Kassa och bank		15 834	30 615
Summa kassa och bank		19 977	39 464
Summa tillgångar		67 616	60 250

Belopp i tkr	Not	101231	091231
KAPITAL OCH SKULDER			
KAPITAL			
Statskapital	14	24 048	16 917
Balanserad kapitalförändring	15	16 911	26 422
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		4 708	-2 645
Summa kapital		45 667	40 694
SKULDER M.M.			
Lån	16	405	3 093
Skulder till myndigheter		4 026	3 749
Leverantörsskulder		7 761	5 537
Övriga skulder		1 109	882
Summa skulder m.m.		13 301	13 261
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader	17	7 784	5 479
Övriga förutbetalda intäkter		864	816
Summa periodavgränsningsposter		8 648	6 295
Summa kapital och skulder		67 616	60 250
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr						
Kungl. Hov- och Slottsstaten 4.1:1	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Utgående överföringsbelopp
Anslagspost 2	16 041	61 226	77 267	-152 920	75 250	-403

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med undantag av föreskriften i 2 kap. 4§ om resultatredovisning. I stället för resultatredovisning skall Hovstaterna lämna en berättelse över den samlade verksamheten. Verksamhetsberättelsen skall koncentreras på verksamheterna vid Ståthållarämbetet och Kungl. Husgerådskammaren.

Utgifter för egen verksamhet ska avräknas mot anslag det budgetår till vilken utgiften hänförs sig.

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr redovisas som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen görs halvårsvis. Generell avskrivningstid är fem år. Data- och teleutrustning samt programlicenser avskrivs dock på tre år. Inköp av äldre kvalitetsmattor avskrivs på tio år. Kulturtillgångar är ej föremål för avskrivning. Ombyggnad och förbättringar av byggnader och markanläggningar avskrivs på 30 år.

Leverantörsfakturor som inkommit efter brytdagen 2011-01-11 är periodiserade som upplupna kostnader och är således ej anslagsavräknade.

Leverantörsfakturor understigande 5 tkr periodiseras ej.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Intäkter och kostnader har periodiserats enligt god redovisningssed.

Kungsgårdens byggnader och markområden som ingår i dispositionsrätten och som förvaltas av Riksmarskalksämberet genom Ståthållarämbetet, redovisas endast med förbättringsutgifter i balansräkningen eftersom staten är fastighetsägare. Aktuella taxeringsvärden redovisas i not.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2010	2009
Totalt	2,55%	2,69%
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	37,78%	48,97%
Kvinnor	2,58%	3,07%
Män	1,92%	2,31%
Anställda 29 år eller yngre	1,73%	3,57%
Anställda 30 – 49 år	2,07%	2,05%
Anställda 50 år eller äldre	2,52%	3,39%

Not	Belopp i tkr	2010	2009
1 Intäkter av anslag			
Anslag enligt regleringsbrev		61 226	57 136
Ej utnyttjat anslag		403	-16 041
Överfört anslag från föregående år		16 041	911
Summa intäkter av anslag		77 670	42 006
2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar			
Entré och visningsintäkter		50 220	50 720
Försäljning slottsbodar		11 268	8 874
Hyror och arrenden		4 420	3 667
Skogsbruk, uppdrag, försäljning övrigt		5 652	5 004
Reavinst vid försäljning av inventarier		464	157
Övriga intäkter		1 796	1 770
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar		73 820	70 192
3 Intäkter av bidrag			
Arealersättning, miljöstöd samt stöd för ekologisk odling		3	200
Sysselsättningsbidrag och arbetsmarknadsstöd		186	148
Bidrag till bokprojekt		785	730
Bidrag till trycksaker		60	270
Övriga bidrag		260	245
Summa intäkter av bidrag		1 294	1 593
4 Finansiella intäkter			
Ränta Riksgäldskontoret		50	53
Ränta bank samt utdelning värdepapper		79	116
Ränta kundfordringar		0	1
Valutakursvinst		46	52
Summa finansiella intäkter		175	222
5 Kostnader för personal			
Lön		-52 802	-45 766
Sociala avgifter		-20 880	-17 332
Periodisering av upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld		-1 535	-566
Övriga personalkostnader		-1 253	-907
Summa personalkostnader		-76 470	-64 571
6 Övriga driftkostnader			
Reparationer och underhåll		-4 071	-2 260
Driftkostnader		-10 427	-8 803
Information		-4 115	-3 981
Inköp av varor		-3 426	-1 341
Inköpskostnad för sålda varor		-6 801	-5 112
Förbrukningskostnader		-7 383	-3 505
Köpta tjänster		-28 170	-21 660
Övriga driftkostnader		-863	-621
Summa driftkostnader		-65 256	-47 283
7 Immateriella anläggningstillgångar			
Ingående anskaffningsvärde		1 576	1 576
Årets inköp		182	0
S:a ackumulerade anskaffningsvärden		1 758	1 576
Akkumulerade avskrivningar		-1 115	-653
Årets avskrivningar		-522	-462
S:a ackumulerade avskrivningar		-1 637	-1 115
Bokfört värde		121	461

Not Belopp i tkr	2010	2009
8 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Byggnader, mark och annan fast egendom</i>		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	13 047	12 066
Årets anskaffningar	1 283	981
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	14 330	13 047
Akkumulerade avskrivningar	-997	-562
Årets avskrivningar	-477	-435
S:a ackumulerade avskrivningar	-1 474	-997
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	30 021	27 841
Återförda ack. anskaffningsvärden avs. årets sålda/uttrangerade inventarier	-1 547	-951
Årets inköp	9 443	3 131
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	37 917	30 021
Akkumulerade avskrivningar	-22 991	-20 101
Återförda ack. avskrivningar avs. årets sålda/uttrangerade inventarier	1 532	951
Årets avskrivningar	-5 452	-3 841
S:a ackumulerade avskrivningar	-26 911	-22 991
Kulturtillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	470	470
Summa bokfört värde	24 331	19 549
Taxeringsvärde Kungsgården		
Lantbruksenhet	58 529	56 350
Hyreshus	2 426	1 752
Summa taxeringsvärde	60 955	58 102
9 Långfristiga fordringar		
Bokfört värde Grusmedelsfonden	8 283	8 018
Marknadsvärde dito	13 936	12 587
10 Varulagret		
Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt den så kallade först-in först-ut-principen respektive verkligt värde. Inkursansrisker har därvid beaktats.		
11 Förutbetalda kostnader		
Parkentreprenad	1 641	0
Bevakningstjänster	0	109
Teleabonnemang	319	258
Inventarieinköp	706	0
Programlicenser	432	100
Övriga	64	0
Summa förutbetalda kostnader	3 162	467
12 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-16 041	-911
Redovisat mot anslag	77 670	42 006
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-61 226	-57 136
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	403	-16 041

Not Belopp i tkr	2010	2009
13 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Redovisningen är inte upplagd på ett sådant sätt att det framgår huruvida saldot på kontot utgörs av anslagsmedel eller avser egna intäkter.		
Behållning på räntekonto	4 143	8 849
14 Statskapital		
Immateriella anläggningstillgångar, se not 7	121	461
Materiella anläggningstillgångar, se not 8	24 331	19 549
Låneskuld, se not 16	-405	-3 093
Summa statskapital	24 048	16 917
15 Balanserad kapitalförändring		
Balanserat resultat samt resultat föregående år	8 628	18 404
Bokfört värde Grusmedelsfonden, se not 9	8 283	8 018
Summa balanserad kapitalförändring	16 911	26 422
16 Lån		
Ingående låneskuld	3 093	2 199
Nyupptagna lån	1 284	982
Årets amorteringar	-3 972	-88
Låneskuld	405	3 093
17 Upplupna kostnader		
Upplupen övertidsskuld	393	237
Upplupen löneskuld	1 268	685
Upplupen semesterlöneskuld	3 079	2 759
Sociala avgifter för upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	1 977	1 535
Övriga upplupna kostnader, (ej anslagsavräknade leverantörsfakturer)	1 067	263
Summa upplupna kostnader	7 784	5 479

Jag intygar att årsbokslutet ger en rättvisande bild av intäkter, kostnader och Kungl. Slottsstatens ekonomiska ställning.

Stockholm 21 februari 2011

Svante Lindqvist
Riksmarskalk

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2010	2009	2008	2007	2006
Övriga lån					
Låneskuld	405	3 093	2 199	3 147	4 739
Ränteintäkter					
Riksgäldskontoret	50	53	320	362	192
Bank inkl. utdelning värdepapper	79	116	621	330	270
Räntekostnader					
Övriga lån	52	43	195	208	39
Anslagskredit					
Beviljad	1 882	1 641	1 623	1 447	1 438
Utnyttjad anslagskredit	403	0	0	0	0
Arbetskraft och anställda					
Antal årsarbetskrafter	174	156	155	145	144
Driftkostnad per årsarbetskraft	815	717	672	669	680
Medeltal anställda kvinnor	86	81	79	74	68
Medeltal anställda män	88	75	76	71	76
Årets kapitalförändring	4 708	-2 645	4 196	4 814	3 356
Balanserad kapitalförändring	16 911	26 422	20 446	20 627	21 606
varav Grusmedelsfonden	8 283	8 018	7 757	7 270	6 860

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Regeringen

103 33 Stockholm

RIKSREVISIONEN

Datum 2011-03-22
Dnr 32-2010-0611

Revisionsberättelse för Kungl. Slottsstaten

Rapport om årsredovisningen
Riksrevisionen har reviderat årsredovisningen för Kungl. Slottsstaten för år 2010, daterad 2011-02-21.

Ledningens ansvar för årsredovisningen
Det är Kungl. Slottsstatens ledning som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt i enlighet med regleringsbrev och övriga beslut. Ledningen har också ansvar för den interna styrning och kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Riksrevisionens ansvar är att uttala sig om årsredovisningen på grundval av sin revision. Riksrevisionen har utfört revisionen enligt god revisions sed. Denna sed kräver att Riksrevisionen följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet om huruvida årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen samt om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna styrningen och kontrollen som är relevanta för hur Kungl. Slottsstaten upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild. Syftet är att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Riksrevisionen • 114 90 Stockholm • [Nybrogatan 53]
Tel 08-517 140 00 • Fax 08-5171 41 00 • www.riksrevisionen.se

1 [2]

2010-0611

Riksrevisionen anser att de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet.

Uttalande
Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kungl. Slottsstatens finansiella ställning per den 31 december 2010 och av dess finansiella resultat och finansiering för året enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt regleringsbrev.

Övriga upplysningar
I enlighet med 5 § Lagen om revision av statlig verksamhet m.m. (2002:1022) har granskningen av årsredovisningen inte genomförts i syfte att bedöma om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Ansvarig revisor Staffan Nyström har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Christina Nordenstam har varit föredragande.

Staffan Nyström

Christina Nordenstam

Kopia för kännedom:
Kungl. Slottsstaten
Finansdepartementet
Finansdepartementet, budgetavdelningen

2 [2]

Förvaltningsberättelse

Kungl. Djurgårdens förvaltnings ändamål

Kungl. Djurgårdens förvaltning har som uppgift att förvalta Kungens enskilda dispositionsrätt till Djurgården och, på uppdragsbasis, den kungliga dispositionsrätten till Hagas och Ulrikdals slottsområden. I uppgiften ingår att värna det historiska kulturlandskapet, vårda den befintliga naturen och främja en stimulerande fritids- och rekreationsmiljö.

Information om verksamheten

Under året har planerig renovering och upprustning av byggnader genomförts. I linje med uppsatta miljömål, att minska användningen av icke förnyelsebara bränslen, har investeringar i bergvärmeanläggningar fortsatt. Omfattande park- och planteringsarbeten har utförts vid Haga slott.

Översikt över resultat och ställning

Årets resultat uppgick till -0,5 miljoner kronor (-10,5). De totala intäkterna ökade under året med 21,5 miljoner kronor till 130,4 miljoner varav hyres- och arrendeintäkterna stod för en ökning på 1,7 miljoner kronor (6,8). Fonden Särskilda Pensionsmedel bidrog under året med 6,1 miljoner kronor för inlösen av pensionsskuld till SPV. Djurgårdsfon-

den bidrog även i år med 15 miljoner kronor för fortsatt sanering och upprustning av Djurgårdsväret.

Viktiga förhållanden

Kungl. Djurgårdens förvaltning har huvudmannskapet för sanering av Beckholmen. KDF:s andel av den totala kostnaden beräknas bli högst 1,5 procent, vilket innebär cirka 2,7 miljoner kronor inklusive eget arbete.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Kungl. Djurgårdens förvaltning inväntar Länsstyrelsen/Naturvårdsverkets beviljande av Beckholmssaneringens finansiering för att kunna sätta igång densamma.

Miljöpåverkan

Efter miljösaneringen av Fisksjöängs före detta industriområde har yta färdigställt för hantering av komposteringsbart material som verksamheten och skötseln av Kungl. Djurgården genererar. Förvaltningen har tillstånd för denna verksamhet.

Flerårsöversikt

Belopp i tkr	2010	2009	2008	2007	2006
Rörelsens intäkter	130 395	108 970	98 572	80 092	71 894
Rörelsens kostnader	130 952	119 795	87 254	81 210	72 642
Årets resultat	-470	-10 474	12 086	1 464	643
Antal anställda	40	40	38	40	36

Beträffande resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2010	2009
Intäkter			
Hyses- och arrendeintäkter		76 521	74 782
Övriga rörelseintäkter	1	53 874	34 188
		130 395	108 970
Rörelsens kostnader			
Fastighetskostnader	2	-79 649	-79 806
Övriga externa kostnader		-25 365	-20 951
Personalkostnader	3	-24 584	-17 221
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4	-1 578	-2 060
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar		224	243
		-130 952	-119 795
Rörelseresultat		-557	-10 825
Resultat från finansiella poster			
Ränteutdelningar/utdelning		91	285
Återföring av nedskrivning av värdepapper	8		67
Räntekostnader/kursförluster		-4	-1
		87	351
Årets resultat		-470	-10 474

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	10-12-31	09-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	3 416	3 847
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	6	42 006	46 951
Summa anläggningstillgångar		45 422	50 798
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		12 092	10 281
Övriga fordringar		4 739	7 071
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	4 866	1 510
Summa kortfristiga fordringar		21 697	18 862
Kortfristiga placeringar	8	0	4 285
Kassa och bank		27 835	24 207
Summa omsättningstillgångar		49 532	47 354
SUMMA TILLGÅNGAR		94 954	98 152

Belopp i tkr	Not	10-12-31	09-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fondkapital	6	42 006	46 951
Balanserade medel		17 867	28 341
Årets resultat		-470	-10 474
Summa eget kapital		59 403	64 818
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 415	11 253
Övriga skulder		628	576
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	24 508	21 505
Summa kortfristiga skulder		35 551	33 334
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		94 954	98 152
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	10	2 700	

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i tkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen med undantag för att kassaflödesanalys inte upprättats. Hyresintäkter redovisas i den period uthyrningen avser.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Förbättringskostnader på byggnader och markanläggningar kostnadsförs direkt. Avskrivningarna enligt plan baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och en beräknad ekonomisk livslängd på 5 år.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2010	2009
Total sjukfrånvaro	3,18	3,63
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	37,43	43,79
Kvinnor	1,10	2,34
Män	4,19	4,28
Anställda 30 - 49 år	1,23	2,14
Anställda 50 år -	4,60	4,66

Not Belopp i tkr	2010	2009
1 Övriga rörelseintäkter		
Uttag från Djurgårdsfonden enl regeringsbeslut för upprustning av Djurgårdsvarvet	15 000	15 000
Uttag från Särskilda Pensionsmedel för inlösen av pensionskund till SPV, inkl löneskatt	6 094	
Bidrag från Länsstyrelsen för Beckholmen	6 250	
Övrigt	26 530	19 188
	53 874	34 188

2 Långsiktiga investeringar

I fastighetskostnader ingår långsiktiga investeringar		
Borgenområdet	6 200	1 400
Rosendals slott	2 100	
Djurgårdsvarvet	9 000	13 800
Djurgårdsvarvet kajen	13 200	5 800
Bergvärmeanläggningar	600	850
Beckholmen Wårtsilä		7 000
Övrigt	48 549	50 956
	79 649	79 806

3 Anställda och personalkostnader

Antal årsarbeten	40	40
Varav män	65%	65%
Löner och sociala kostnader		
Lön	11 765	11 215
Sociala kostnader	5 177	3 751
Pensionskostnader	6 778	1 839
Övrigt	864	416
	24 584	17 221

4 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärden	14 356	13 308
Nyanskaffningar	1 151	2 270
Avyttringar	-1 425	-1 222
Summa anskaffningsvärden	14 082	14 356
Ingående avskrivningar	-10 509	-9 439
Återförda avskrivningar på avyttringar	1 421	990
Årets avskrivning	-1 578	-2 060
Ackumulerade avskrivningar	-10 666	-10 509
Bokfört värde	3 416	3 847

5 Fastighetstaxeringsvärden	2010	2009
Kungl. Djurgårdens förvaltning förfogar enligt den Kungliga dispositionsrätten över fastigheter på norra och södra Djurgården.		
Taxeringsvärde		
Småhus/tomt för småhus	353 490	353 490
Hyreshus bostäder/tomt för hyreshus	188 760	161 395
Hyreshus lokaler	155 999	82 513
Industri/elproduktionsenhet	5 473	5 473
	703 722	602 871

6 Långfristiga värdepappersinnehav

Kungl. Djurgårdens förvaltnings fonders nettotillgångar enligt externa förvaltares bokslut		
Särskilda pensionsmedel	30 693	22 799
Djurgårdsfonden	11 313	24 152
Bokfört värde	42 006	46 951
Marknadsvärde	44 499	61 188

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda försäkringar	472	553
Övriga förutbetalda kostnader	112	24
Upplupna bränsleintäkter från hyresgäster	479	410
Övriga upplupna intäkter	3 803	523
	4 866	1 510

8 Kortfristiga placeringar

Institutionella fonder ing värde	4 285	4 056
Årets utdelning	80	162
Återförd nedskrivning		67
Avyttring	-4 365	
Bokfört värde	0	4 285
Marknadsvärde	0	4 285

9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Fakturerade hyror och arrenden avseende nästkommande år	22 000	19 142
Övriga poster	2 508	2 363
	24 508	21 505

10 Ansvarförbindelser

Kungl. Djurgårdens förvaltning har huvudmannaskapet för sanering av Beckholmen. KDFs andel av den totala kostnaden beräknas bli högst 1,5%, vilket innebär ca 2,7 miljoner kronor inklusive eget arbete.

Stockholm den 23 februari 2011

Svante Lindqvist
Riksmarskalk

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Regeringen

103 33 Stockholm

RIKSREVISIONEN

Revisionsberättelse för Kungl. Djurgårdens Förvaltning

Rapport om årsredovisningen
Riksrevisionen har reviderat årsredovisningen för Kungl. Djurgårdens Förvaltning för 2010, daterad 2011-02-21.

Ledningens ansvar för årsredovisningen
Det är Kungl. Djurgårdens Förvaltnings ledning som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt Årsredovisningslag (1995:1554). Ledningen har också ansvar för den interna styrning och kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Riksrevisionens ansvar är att uttala sig om årsredovisningen på grundval av sin revision. Riksrevisionen har utfört revisionen enligt god revisionssed. Denna sed kräver att Riksrevisionen följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet om huruvida årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen samt om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna styrningen och kontrollen som är relevanta för hur Kungl. Djurgårdens Förvaltning upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild. Syftet är att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Datum 2011-03-22
Dnr 32-2010-0612

Riksrevisionen • 114 90 Stockholm • [Nybragatan 53]
Tel 08-572 140 00 • Fax 08-5721 41 00 • www.riksrevisionen.se

1 [2]

2010-0612

Riksrevisionen anser att de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet.

Uttalande
Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kungl. Djurgårdens Förvaltnings finansiella ställning per den 31 december 2010 och av dess finansiella resultat och finansiering för året enligt Årsredovisningslag (1995:1554).

Övriga upplysningar
I enlighet med 5 § Lagen om revision av statlig verksamhet m.m. (2002:1022) har granskningen av årsredovisningen inte genomförts i syfte att bedöma om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut

Ansvarig revisor Staffan Nyström har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Christina Nordenstam har varit föredragande.

Staffan Nyström

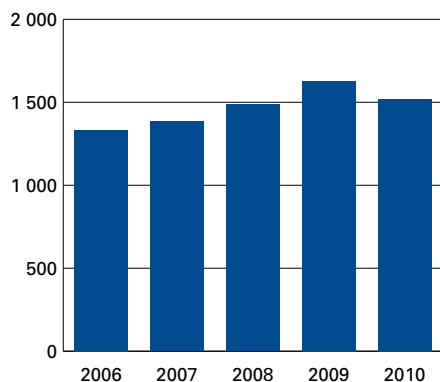

Christina Nordenstam

Kopia för kännedom:
Kungl. Djurgårdens Förvaltning
Finansdepartementet
Finansdepartementet, budgetavdelningen

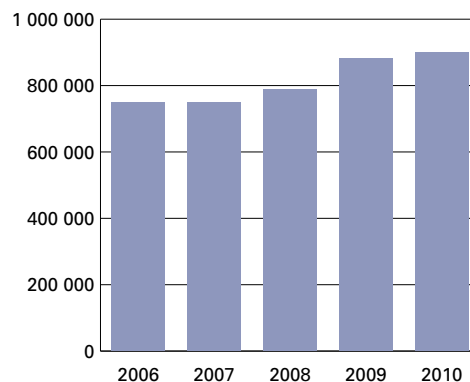
2 [2]

Diagramöversikt

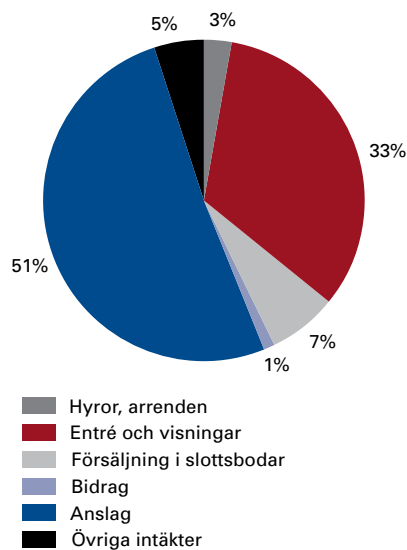
Antal förfrågningar om kungligt deltagande 2006-2010

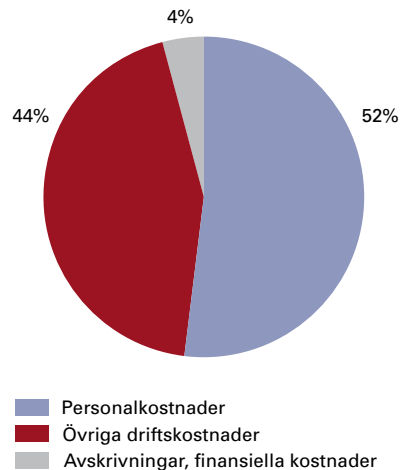
Antal besök vid de Kungl. slotten 2006-2010

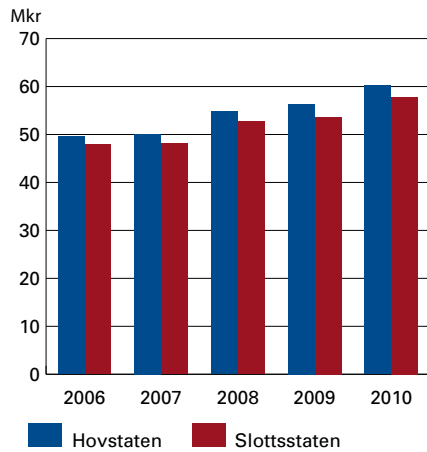
Intäktsfördelning, Slottsstaten

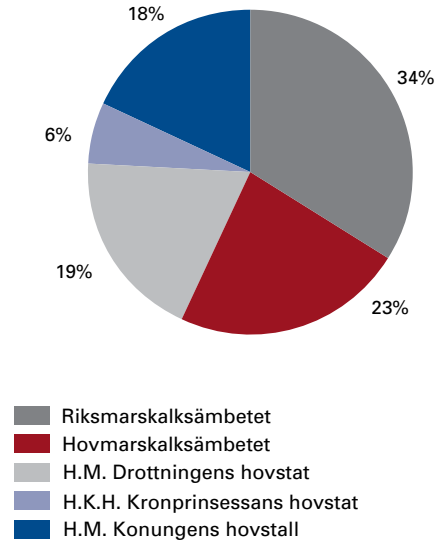
Kostnadsfördelning, Slottsstaten

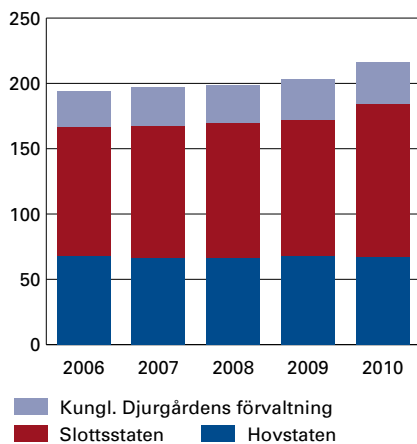
Anslagsutveckling 2006-2010

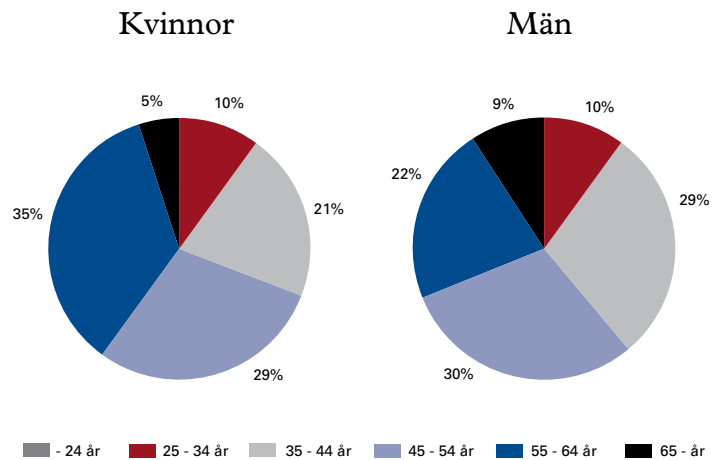
Användning av medel inom Hovstaten

Antal tillsvidareanställda omräknade till heltidstjänster

Åldersfördelning

Kunglig bröllopsglädje och folkfest

Bröllopet mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling högtidlighölls den 16–19 juni 2010. Dessförinnan hade lysningsgudstjänst ägt rum i Slottskyrkan den 30 maj och lysningsmottagningar genomförts 30 maj, 1 juni och 3 juni. Planeringsarbetet för bröllopet pågick under 16 månader med Chefen för H.M. Konungens stab som bröllopsamordnare och involverade samtliga ämbeten inom Kungl. Hovstaterna.

Kronprinsessparet i Storkyrkan vid den kungliga vigseln.

Första kvinnliga tronföljarbröllopet

Det kungliga bröllopet den 19 juni 2010 i Storkyrkan mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling var unikt. Det var det första kvinnliga tronföljarbröllopet i den svenska regentlängden. I samband med vigseln förlänades Herr Daniel Westling titeln Prins, Hertig av Västergötland, samt utsågs till riddare av Serafimerorden. Få offentliga evenemang kan mäta sig i prakt och ståt med ett kungligt bröllop. I festligheterna vävs historiska traditioner och nya kungliga ceremonier samman. Ett kungligt bröllop är på en och samma gång en glad familjehändelse, en statsangelägenhet och en folkfest. Den 19 juni är en tradition som kunglig bröllopsdag. Före Kronprinsessan Victoria, har Drottning Josefina 1823, Drottning Lovisa 1850 och Drottning Silvia 1976 gift sig denna dag.

Årets bröllop var också en historisk händelse i den svenska monarkin som det första kvinnliga tronföljarbröllopet. Den dag Kronprinsessan blir Drottning, får Sverige sin fjärde kvinnliga regent efter Drottningarna Margareta (Drottning 1389–1396), Kristina (Drottning 1632–1654) och Ulrika Eleonora den yngre (Drottning 1718–1720).

Högtidlig vigselakt i Storkyrkan

Vigselceremonin ägde rum i Storkyrkan. Vigseln förrättades av ärkebiskop Anders Wejryd, assisterad av överhovpredikant Lars-Göran Lönnermark, domprosten i Stockholms domkyrkoförsamling Åke Bonnier och biskopen i Lund, Antje Jackelén. Vigselgudstjänsten följde ordningen i den svenska kyrkohandboken med bön över ringarna eller ringen, löften, ringväxling och välsignelse. Musikaliskt ansvarig för högtiden i Storkyrkan var domkyrkoorganisten i Stockholms Domkyrkoförsamling, hovorganist Gustaf Sjökvist. Han ansvarade även för musiken vid kungabröllopet 1976. Ett stort antal kungliga gäster från Europas och Japans hov var inbjudna att delta i bröllopsfestligheterna, liksom representanter från det officiella Sverige samt släkt och vänner till brudparet.

Bejublad kortege med paradkalesch och färd med kungaslup

Efter vigseln färdades brudparet i en paradkalesch från omkring år 1900 anspänd med fyrspann à la d'Aumont genom centrala Stockholm. 6 400 personer deltog i paraderingen

längs kortegevägen. I 200 av dessa kom från frivilligrörelsen och civila organisationer. Utöver paraderingen fanns ytterligare 210 personer från Civilförsvarsförbundet och Röda Korset som skötte sjukvård och information. Inte mindre än 20 olika musikkårer spelade längs kortegevägen. Både marinen och flygvapnet deltog.

Omkring 500 000 personer kantade gatorna längs den cirka 5 km långa kortegevägen. Vid Vasamuseet väntade kungslupen Vasaorden med anor från 1774 som rodde Kronprinsessparet via Ladugårdslandsviken, runt Kastellholmen, uppför Strömmen och angorde vid Skeppsbron, nedanför Logården.

Bröllopsmiddag för 558 gäster

558 gäster var inbjudna till bröllopsmiddagen, som gavs i Sveriges förnämsta ceremonirum, Rikssalen på Stockholms slott. Rikssalen hade renoverats inför bröllopet. Ovanför festbordet lyste målningarna från det renoverade taket med svagt blåmålade moln på en sommarljus himmel. Silvertronen och alla bänkar var borttagna för att ge plats för ett långt bord för 98 gäster genom hela salens längd, avslutat med ett honnörsbord i T-form för brudparet och deras närmaste familjemedlemmar.

Övriga gäster satt vid runda bord vid långbordets sidor

och i två av intilliggande Ordenssalar. En av Ordenssalarna fungerade som satellitkök, ett komplement till det för kvällen uppbyggda satellitköket på Inre borggården, där också en blomsterverkstad och ett reservverk byggts upp.

Rekordstor mediebevakning

Drygt 2 000 journalister, varav 790 utländska, bevakade det kungliga bröllopet, som direktsändes under 13 timmar i Sveriges television som var host broadcaster. Detta var enligt Sveriges television det största evenemang som någonsin har bevakats i Stockholm. Bröllopet sändes även i utländska TV-kanaler. En särskild webbplats utvecklades av hovets informationsavdelning på www.kungahuset.se. Under hösten publicerades den officiella bröllopsboken Vårt bröllop, författad av Susanna Popova.

Kronprinsessparets bröllopsstiftelse

Inför bröllopet utvecklades en grafisk manual för att skapa en enhetlig utsmyckning kring bröllopet. Dessutom utvecklades bröllopsserier av 18 kända svenska varumärken under begreppet Den officiella bröllopsserien. Dessa profilprodukter godkändes av brudparet och en fastställd andel av försäljningsintäkterna tillfaller Kronprinsessparets bröllopsstiftelse.

KUNGLIGT BRÖLLOPSPROGRAM

Onsdag 16 juni
Landshövdingarnas middag på Ostindiefararen Götheborg
Värd: Sveriges landshövdingar

Torsdag 17 juni
Privat middag, Drottningholms slott
Värd: Kungaparet

Fredag 18 juni
Lunch, Sturehofs slott
Värd: Stockholms stad
Regeringens mottagning för kommuner och landsting, Stadshuset
Värd: Regeringen
Regeringens middag Eric Ericson-hallen
Värd: Regeringen
Galaföreställning, Konserthuset
Värd: Riksdagen

Lördag den 19 juni
15.30 - Vigsel i Storkyrkan, Stockholm
16.40 - Kortege genom Stockholm och färd med kungslupen Vasaorden
17.40 - Kronprinsessparet anländer till Logården
18.00 - Sånguppvakning på Lejonbacken
Bröllopsmiddag på Kungliga slottet, Stockholm
Värd: Kungaparet

Folkfest den 19 juni. Flera hundratusen besökare kom till Stockholm för att fira det kungliga bröllopet.

Bernadottejubileum 1810 - 2010

Kungafamiljen tillsammans med Danmarks Drottning Margarethe II och Prinsessan Benedikte vid högtidlighållandet av Jean Baptiste Bernadottes landstigning i Helsingborg.

Monarker av ätten Bernadotte på den svenska tronen

*Unionsupplösning
Sverige - Norge 1905*

Regent Karl XIV Johan
Regenttid 1818-1844
Valspråk Folkets kärlek min belöning

Oskar I 1844-1859
Rätt och sanning

Karl XV 1859-1872
Land skall med lag byggas

Oskar II 1872-1905
Brödralfolkens väl

Oskar II 1905-1907
Sveriges väl

Efter att Gustav IV Adolf tvingats att abdikera 1809 utsågs först hans farbror till riksföreståndare och sedermera krönt till Karl XIII. Karl var dock gammal och sjuk. Han saknade tronarvinge varför den danske prinsen Kristian August utsågs till tronföljare. I Sverige kom han att kallas Karl August. Han avled dock redan i maj 1810 under en militärmanöver. Den 21 augusti 1810 valdes den franske marskalken Jean Baptiste Bernadotte till svensk tronföljare vid riksmötet i S:t Nicolai kyrka i Örebro. Han adopterades av Karl XIII och kröntes efter Karl XIII:s död till kung över Sverige och Norge år 1818.

Högtidlighållande av tronföljarvalet i Örebro

På dagen 200 år efter denna historiska händelse, den 21 augusti 2010, deltog hela Kungafamiljen i samband med att 200-årsminnet av tronföljarvalet högtidlighölls i Örebro. Programmet inleddes med ett besök på Stjarnsunds slott utanför Askersund. Detta slott köptes av Jean Baptiste Bernadotte så att han kunde använda det vid sina resor till och från Norge. Sedermera kom hans sonson, sångarprinsen Gustav, att bo på detta slott under åren 1848-1852. I Örebro besöktes två utställningar om Bernadotte, Folkets väl Folkets val och Design Bernadotte. Efter en minnesstund i S:t Nicolai kyrka färdades Kungafamiljen med hästanspända ekipage från H.M. Konungens hovstall till Stora Torget där minnesdagen manifesterades med tal av Kungen och efterföljande musikunderhållning. På kvällen bjöd landshövdingeparet på festmiddag på Örebro slott.

Kronprinsessparet i Jean Baptiste Bernadottes fotspår

I september reste Kronprinsessparet till Frankrike. Besök

gjordes i Sceaux där Jean Baptiste Bernadotte gifte sig med Desirée Clary den 17 augusti 1798. Här visades Kronprinsessparet runt på en utställning om Bernadotte där bland annat vigselbeviset, som bevitnats av Napoleon Bonapartes syskon och mamma, finns bevarat. I Savigny le Temple besöktes Château de la Grange la Prévôté, till vilket det nygifta paret Bernadotte flyttade. I staden Pau besöktes Musée Bernadotte med föremål som har anknytning till ätten Bernadotte och som är inrymt i det hus där Jean Baptiste Bernadotte föddes 1763.

Helsingborg – tronföljarens landstigningsplats

Kungafamiljen, Drottning Margrethe II och Prinsessan Benedikte av Danmark deltog den 20 oktober 2010 vid högtidlighållandet av 200-årsminnet av tronföljarens landstigning i Helsingborg. I sitt tal påminde Kungen om vad Helsingborg betytt för släkten Bernadotte, inte minst sommarresidenset Sofiero som byggdes av Oskar II och Drottning Sofia på 1860-talet. Kungen invigde även utställningen Konsten att bli kung. Bernadottejubileet manifesteras även på Stockholms slott med utställningen Hemma på slottet – hos de första Bernadotterna, initierad av Drottning Silvia. I samband med utställningen har en skrift över de första Bernadotternas fritidssysslor och engagemang sammanställts.

Sju kungar av ätten Bernadotte

Kung Carl XVI Gustaf, är den sjunde monarken av ätten Bernadotte på den svenska tronen. Kronprinsessan Victoria är den första kvinnliga tronföljaren av ätten Bernadotte i enlighet med successionsordningen, som är Sveriges äldsta grundlag.

*Gustaf V
1907-1950
Med folket för fosterlandet*

*Gustaf VI Adolf
1950-1973
Plikten framför allt*

*Carl XVI Gustaf
1973-
För Sverige – I tiden*

Ett kungligt initiativ för barnens rätt

Kungen tog i sitt jultal 2009 upp ambitionerna med World Child & Youth Forum, och sade bland annat:

”Jag och Drottningen har under en tid burit på en gemensam dröm. Att skapa ett forum för barn och ungdomars situation i världen - World Child & Youth Forum - vars syfte är att inspirera och stödja så att FN:s barnkonvention efterlevs. Vi hoppas att det kanske kan bli lika känt som Davos Forum, men med ljuset riktat mot barnens och ungdomarnas situation.”

Under 2010 har ett målmedvetet arbete som engagerat hela Kungafamiljen bedrivits för att förverkliga denna dröm. Den 19 november genomfördes det första World Child & Youth Forum i Rikssalen på Stockholms slott. Seminariets fokus låg på artikel 12 i FN:s barnkonvention: Rätten att bli hörd och få sina åsikter beaktade.

World Child & Youth Forum syftar till att vara en unik mötesplats för en inspirerande dialog mellan vuxna, barn och unga. Det handlar om betydelsen av goda uppväxtvillkor utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter och om möjligheten för vuxna att verka i barnkonventionens anda.

Närmare 400 gäster deltog i seminariet och i de workshops som arrangerades. Bland gästerna och deltagarna fanns många skolbarn, representanter för barn- och ungdomsorganisationer, riksdag och regering, offentlig sektor, näringsliv, det civila samhället och den diplomatiska kåren.

Ytterligare information om World Child & Youth Forum finns på www.wcyf.se

Kungafamiljen tillsammans med barn- och äldreminister Maria Larsson och kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth i Rikssalen.

Kronprinsessparets nya bostad

Hagasessorna utanför Haga slott på 1940-talet.

Gustav III:s paviljong och Haga slott

Haga slott har en intressant historia som går tillbaka till Gustav III:s dagar och som skiljer sig från andra kungliga lustslott. På exempelvis Drottningholm byggdes ett slott som kom att omges av en vidsträckt slottspark. På Haga är parken det primära, där också Carl Michael Bellman fann inspiration och såg fjärl'n vingad. Denna park kom med tiden att försees med byggnader av skiftande karaktär. Gustav III:s paviljong, ursprungligen benämnd Konungens paviljong, kan betraktas som Kungens privatbostad på Haga och skulle utgöra ett komplement till Gustav III:s drömda slottsbyggnad, vilken aldrig kom att slutföras. Allt som återstår av denna slottsidé idag är den så kallade "ruinen", där endast källarvåning byggdes. Gustav III:s paviljong tillhör idag en höjdpunkt i gustaviansk konsthistoria både arkitektur- och interiörmässigt.

Koppartälten uppfördes på 1780-talet för Gustav III:s beridna vakt. Att Haga var speciellt för Gustav III vittnar hans inkognito "Greven av Haga" om.

Gustav III:s son, Gustav IV Adolf, kom som monark att flitigt använda Gustav III:s paviljong. Han lät för sin hustru, drottning Fredrika, och barnen uppföra ytterligare en paviljong, som idag kallas för Haga slott. Slottsbyggnaden ritades av Carl Christoffer Gjörwell och uppfördes mellan åren 1802–1807 och var avsett som ett hem på Haga för Drottningen och hennes barn och inte som ett representationslott.

Haga slott och ätten Bernadotte

För den Bernadotteska ätten har Haga slott varit en flitigt använd och älskad bostad från 1800-talet fram till 1950. Oskar I och hans familj vistades ofta på Haga och under några år bodde Oskar I:s son, sångarprinsens Gustaf på Haga. Sångarprinsens yngste bror August och hans hustru Theresia bodde länge på Haga och från denna tid finns de första interiörfotografierna som förmedlar en hemkänsla enligt de ideal som präglade den senare delen av 1800-talet.

1932 gifte sig Arvfursten Gustaf Adolf med Prinsessan Sibylla av Sachsen Coburg und Gotha, och Haga slott iordningställdes som deras gemensamma hem. Slottsbyggnaden förvandlades genom att interiörerna mer kom att präglas av dåtidens funktisstil än av ett historiskt arv från det tidiga 1800-talet. Vid denna ombyggnation tillkom slottets veranda på den västra fasaden. Bilden av en kunglig familjeidyll med bland annat lekstugan på Haga, som skänktes av farfars far Gustaf V, med alla prinsessor och kronprins Carl Gustaf spreds i böcker och tidningar, liksom i många av SF:s journalfilmer från denna tid.

Bostad för den svenska regeringens gäster

Efter en överenskommelse mellan Gustaf VI Adolf och regeringen år 1966, uppläts Haga slott med bibehållen dispositionsrätt som gästbostad för den svenska regeringen. Många internationella ledare har under åren bott på Haga i samband med officiella besök. År 2009 återlämnade regeringen Haga slott till Kungen. Beslutet tillkom på regeringens initiativ.

Ätten Bernadotte åter på Haga slott

Under senhösten 2010 flyttade Kronprinsessparet in på Haga slott. Omfattande renoverings- och ombyggnadsarbeten har gjorts i samarbete med Statens fastighetsverk för att anpassa slottet till tronföljarfamiljens behov. Stora insatser har gjorts i parkområdena kring slottet med nya stigar, planteringar av träd, buskar och häckar med särskilda hänsyn till de stora natur- och kulturvärden som finns vid Haga som central del av Kungliga Nationalstadsparken vid Brunnsviken.

Långvarigt samarbete mellan Sverige och Brasilien

Varje statsbesök har en tydlig ändamålsbeskrivning från regeringen och syftar bland annat till ett ökat handels- och kulturutbyte mellan länder. Besöksprogrammet är upplagt i enlighet med svenska önskemål och de bilaterala intressen som ska diskuteras. Statsbesöken lägger grunden till personliga relationer mellan statschefer och deras delegationer på politisk, ekonomisk och kulturell nivå. I den officiella delen ingår att värdlandet bjuder på galamiddag samt att Kungaparet bjuder på svarsmiddag.

Kungaparet genomförde ett utgående statsbesök till Brasilien 23 - 28 mars 2010. De togs emot av president Luiz Inácio Lula da Silva, som hade varit på statsbesök i Sverige 2007. Sverige har en särskild relation med Brasilien också genom Drottning Silvias brasilianska släktband. Från regeringen deltog socialminister Göran Hägglund och försvarsminister Sten Tolgfors. Inom det officiella programmet ingick bland annat besök på Högsta Domstolen. Vid det officiella besöket i kongressen skedde ett gemensamt möte med senatens och representantshusets talmän. Kungaparet besökte även justitiedepartementet där möte hölls kring det brasilianska urfolksprogrammet.

Infrastruktur, energi och företagsfrågor på programmet

Svenska företag har funnits i Brasilien i mer än 100 år. Cirka 220 svenska företag finns idag i Brasilien, som är ett av världens stora tillväxtländer. En stor näringslivsdelegation sammansatt av Sveriges exportråd medföljde vid statsbesöket, ledd av Svenskt Näringslivs ordförande Signhild Arnegård Hansen. Kungaparet besökte bland annat hamnen SUAPE, det största infrastrukturprojektet avseende hamnar i Brasilien. Hamnen har stor potential att ta över delar av shippingverksamheten från Rio de Janeiro och Santos och lanserar sig som transiteringshamn för transporter till andra världsdelar.

Intresse för innovation och forskning

Kungen och socialminister Hägglund deltog i lansering och invigning av företagsrådet med svenska och brasilianska företag. Kungen, som har ett stort intresse för teknik och innovationsfrågor, besökte Sao José dos Campos. Campen är på väg att utvecklas till ett av de viktigaste centra för industri och forskning i Latinamerika. Vale Solucoes em Energia (VSE), ett bolag som utvecklar nya energilösningar och Institutet för rymdforskning samarbetar bland annat med Scania för att vidareutveckla motorer för elproduktion. I mars 2010 tecknade de ett samarbetsavtal med AGA. Kungaparet besökte

Kungaparet tas emot vid sitt statsbesök i Brasilien.

även Embraer, världens tredje största flygplanstillverkare med 17 000 anställda.

Militärbasen Sao Gabriel da Cachoeira – samarbete med urbefolkningen

Statsbesöket avslutades med besök och en rundvandring på en militärbas, som ligger långt uppe i delstaten Amazonas vid gränsen till Colombia, där man aktivt samarbetar med urbefolkningen för att bevara skogen och förhindra illegala aktiviteter. Vid basen finns ett militärsjukhus, där Kungaparet särskilt önskade besöka barnavdelningen.

Seminarier och möten kring utsatta barn

Drottningen hade också ett omfattande eget besöksprogram med inriktning kring utsatta barn. Brasilien har enligt UNICEF:s beräkningar 27 miljoner fattiga barn. Bland annat gjordes ett besök vid ett World Childhood Foundation projekt, ett Barnahus, som etablerats i samarbete med delstatsregeringen i Pernambuco.

Drottningen och socialminister Hägglund deltog i invigningen av ett regionalt seminarium arrangerat av svenska ambassaden, Svenska institutet, UNODC och brasilianska justitieministeriet. Seminariets syfte var att diskutera och ut-

byta erfarenheter kring arbetet med att bekämpa människohandel och sexuell exploatering, frågor som Drottningen är djupt engagerad i. Seminariet samlade deltagare från Argentina, Chile, Bolivia, Paraguay och Uruguay. Svenska experter berättade här om svenska erfarenheter och samarbetet för att bekämpa människohandel. Samma dag deltog Drottningen i ett rundabordssamtal om arbetet med att förbjuda barnaga – något som alltjämt förekommer i Brasilien.

Drottningen deltog också i ett möte om samarbetet Rafazendo Lacos mellan kommunen och World Child Foundation som syftar till att stärka skyddet för barn.

Drottningen besökte det lokala militärsjukhusets barnavdelning i São Gabriel de Cachoeira under statsbesöket i Brasilien.

Medaljförläggningar den 28 januari 2010

Anitra Steen mottog H.M. Konungens medalj i 12:e storleken.

Stig Fredriksson mottog H.M. Konungens medalj i 8:e storleken.

Bodil Malmsten mottog Litteris et artibus.

H.M. KONUNGENS MEDALJ

12:E STORLEKEN MED KEDJA

Fv Riksmarskalken **Ingemar Eliasson**

Ordföranden i Högsta domstolen, Justitieråd **Johan Munck** För framstående insatser inom svenskt rättsväsende

12:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Professor **Anders Karlqvist** För framstående insatser på polarforskningsområdet

Direktör **Dag Klackenborg** För betydelsefulla insatser inom förvaltning och näringsliv

Riksmarskalk **Svante Lindqvist** För betydelsefulla insatser inom museiväsendet och inom ämnet teknikhistoria

Överintendent **Lars Nittve** För en framstående museimannagärning

Rektor **Lisa Sennerby Forsse** För framstående insatser på lantbruksforskningens område

Direktör **Anitra Steen** För framstående insatser på skilda områden inom svenskt samhällsliv

12:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Direktör **Bo Ekman** För framstående insatser på skilda områden inom svenskt samhällsliv

Bokförläggare **Per Gedin** För framstående insatser som bokförläggare

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Direktör **Måns Jacobsson** För betydelsefulla insatser på havs-, miljö- och sjöfartsområdet

Fd Kommunalsråd **Kjell Ericsson** För framstående insatser inom svensk kommunalpolitik

Direktör **Ulf Franke** För betydelsefulla insatser inom internationellt skiljedomsförfarande

Ordförande **Anders Olausson** För betydelsefulla insatser inom handikappområdet

Professor **Jan-Öjvind Swahn** För folkbildande insatser inom etnologi och gastronomi

MEDALJEN LITTERIS ET ARTIBUS

Hovsångerskan **Britt-Marie Aruhn** För framstående konstnärliga insatser som operasångerska

Klarinettist **Karin Dornbusch** För framstående konstnärliga insatser som klarinettist

Skådespelaren **Dan Ekborg** För framstående konstnärliga insatser som skådespelare

Skådespelaren **Nils Eklund** För framstående konstnärliga insatser som skådespelare

Operasångerskan **Malin Hartelius** För framstående konstnärliga insatser som operasångerska

Författaren **Bodil Malmsten** För framstående konstnärliga insatser som författare

Skådespelaren **Claire Wikholm** För framstående konstnärliga insatser som skådespelerska

H.M. KONUNGENS MEDALJ

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Professor **Per Borin** För framstående insatser inom svenskt musikliv

Artisten **Jan "Loffe" Carlsson** För mångåriga och uppskattade insatser som musiker, skådespelare och underhållare

Journalist **Stig Fredrikson** För betydelsefulla insatser som journalist och utrikeskorrespondent

Ordförande **Stina-Clara Hjulström** För betydelsefulla insatser inom demensområdet

Ishockeyspelare **Jörgen Jönsson** För framstående insatser som ishockeyspelare

Kocken **Leif Mannerström** För framstående insatser för svensk matkultur

Författaren **Bengt Pohjanen** För betydelsefulla insatser som författare inom flera språkområden

Dr **Roland Thorstensson** För betydelsefulla insatser för utbildning i svenska språket i USA

Fotograf **Bengt Wanselius** För betydelsefulla insatser för svensk film och teater

H.M. KONUNGENS MEDALJ TILL DEM SOM TJÄNAR HOVSTATERNA

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Överste **Mikael Christoffersson** För förtjänstfulla insatser som H. M. Konungens adjutant

Överstelöjtnant **Irène Clement** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Kronprinsessan Victorias adjutant

Major **Ingrid von Knorring** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Kronprinsessan Victorias adjutant

Kommendörkapten **Bengt Lundgren** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

Överste **Thomas Nilsson** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

Major **Daniel Ottosson** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Prins Carl Philips adjutant

Överstelöjtnant **Jan Vall** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Förste museitekniker **Seth Jacobsson** För förtjänstfulla insatser inom Kungl. Husgerådskammaren

Kammarjungfru **Eva Ohlsson** För förtjänstfulla insatser som bl.a. kammarjungfru

Fru **Gunnel Rasch** För förtjänstfulla insatser som kyrkvård inom Hovförsamlingen

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND I SILVER

Advokatfiskal **Jens Blomkvist** För 25 års tjänstgöring som extra servitör

Herr **Bengt Sjöholm** För 25 års tjänstgöring som extra servitör

Herr **Tomas Wennerholm** För 25 års tjänstgöring som extra servitör

Medaljförläggningar den 8 juni 2010

H.M. KONUNGENS MEDALJ

12:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Landshövding **Peter Egardt** För framstående samhällsinsatser

Direktör **Peter Forssman** För förtjänstfulla insatser som ceremonimästare

Direktör **Robert af Jochnick** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Biskop emerita **Caroline Krook** För mångåriga framstående insatser för Svenska kyrkan

Domaren vid EG-domstolen, hovrättsassessor **Pernilla Lindh** För betydelsefulla insatser för rättsväsendet nationellt och internationellt

Fv Statsråd, generaldirektör **Ann-Christin Nykvist** För framstående insatser inom svensk politik och samhällsliv

Direktör **Mats Paulsson** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Fd Ambassadör **Magnus Vahlquist** För förtjänstfulla insatser som överceremonimästare

Direktör **Margareta Wallenius Kleberg** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Överintendent **Solfred Söderlind** För en framstående museimannagärning

12:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Fil.lic. **Anders Clason** För framstående insatser inom svenskt kulturliv

Direktör **Pelle Pettersson** För framstående insatser som seglare och formgivare av båtar

Dirigent, teater- och museichef **Arnold Östman** För betydelsefulla insatser för svenskt musikliv

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Direktör **Henry Jarlsson** För betydelsefulla insatser som entreprenör och företagsledare

Direktör **Hasse Olsson** För framstående insatser som tidningsmakare

Företagare **Krister Olsson** För betydelsefulla insatser för forskning och kultur

Fil.lic., fd förste intendent **Lars Sjöberg** För värdefulla insatser ifråga om det svenska kulturarvet

MEDALJEN LITTERIS ET ARTIBUS

Skådespelare och regissör **Helena Bergström** För framstående konstnärliga insatser som skådespelerska och regissör

Skådespelare och regissör **Gunilla Nyroos** För framstående konstnärliga insatser som skådespelerska och regissör

H.M. KONUNGENS MEDALJ

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Curlingspelare **Kajsa Bergström** För idrottsbragd som curlingspelare och OS-guld

Skidåkare **Björn Ferry** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i skidskytte

Kommendör **Herman Fältström** För framstående insatser inom det marinhistoriska området

Skidåkare **Marcus Hellner** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i 30 km skiatlon och i skidstafett

Förläggare **Mona Henning** För betydelsefulla insatser för spridande av svensk litteratur i arabvärlden

Skidåkare **Charlotte Kalla** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i fristil

Direktör **Lena Lindén** För betydelsefulla insatser för utrotningshotade djur

Artist **Siv Malmkvist** För mångåriga uppskattade insatser som artist och sångerska

Museichef, professor **David Neuman** För betydelsefulla insatser för samtida konst

Konstnärlig ledare **Viveka Olofsson** För mångåriga uppskattade insatser som sjukhusclown och inspiratör

Skidåkare **Johan Olsson** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i skidstafett

Skidåkare **Daniel Richardsson** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i skidstafett

Skidåkare **Anders Södergren** För idrottsbragd som skidåkare och OS-guld i skidstafett

Kyrkoherde **Karl-Erik Tysk** För mångåriga insatser för kontakterna mellan Sverige och Gammalsvenskby i Ukraina

H.M. KONUNGENS MEDALJ TILL DEM SOM TJÄNAR HOVSTATERNA

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Adjunkt **Louise Dinkelspiel** För förtjänstfulla insatser som lärare och mentor för de Kungliga ungdomarna

Hovorganist **Mary Ljungquist Hén** För förtjänstfulla insatser som hovorganist

Hovintendent **Per Törnblom** För förtjänstfulla insatser som hovintendent

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Intendent **Ann-Christine Jernberg** För förtjänstfulla insatser som informationssekreterare

Fru **Anneli Wengelin** För förtjänstfulla insatser som kyrkvård inom Hovförsamlingen

8:E STORLEKEN I SILVER I HÖGBLÅTT BAND

Leg. Optiker **Mikael Lyshøj** För 25 års tjänstgöring som extra servitör

FÖR LÅNG OCH TROGEN TJÄNST

Slottsvakt **Ing-Marie Rydebjörk** För lång och trogen tjänst som slottsvakt på Drottningholms Slott

Charlotte Kalla mottog H.M. Konungens medalj i 8:e storleken.

Helena Bergström mottog medaljen Litteris et artibus.

Hasse Olsson mottog H.M. Konungens medalj i 8:e storleken.

Utdrag ur Kungafamiljens officiella program året 2010

Här följer en sammanställning av delar av Kungafamiljens officiella program. Utöver dessa programpunkter tillkommer företräden, interna sammanträden och privata besök. Där inte annat anges är plats för programmet Kungl. Slottet.

Kungen

Drottningen

Kungaparet

Kronprinsessan

Kronprinsessparet

Prins Daniel

Prins Carl Philip

Prinsessan Madeleine

JANUARI		
Ti 12	Företräde för Elise Lindqvist angående prostitution- och traffickingfrågor	
	Avskedsaudiens för Portugals ambassadör H.E. Mr José Carlos da Cruz Almeida	
	Avskedsaudiens för Vietnams ambassadör H.E. Mr. Trinh Quang Thanh	
	Företräde för försvarsminister Sten Tolgfors	
To 14 – On 20	World Scout Foundation, Oman	
Sö 17	Närvaro vid minneskonsert för Elisabeth Söderström och Erik Saedén, Kungl. Operan, Stockholm	
Må 18	Närvaro vid Svenska Idrottsgalans 10-årsjubileum, Globen, Stockholm	
On 20	Företräde för Bernadotte Musei Vänner	
	Företräde för professor Ulf Gärdenfors, chefredaktör för Nationalnyckeln, Johan Bodegård, chef för ArtDatabanken	
On 20 – To 21	Närvaro vid Europa Directs trafficking-seminarium, Östersund	
On 20	Företräde för Stadsmissionens ordförande Laurent Leksell och direktor Marika Markovitz	
Fr 22	Företräde för Kungliga automobilklubbens ordförande Christer Zetterberg och vice ordförande Peter Wallenberg Jr.	
	Företräde för Professor Peter Strang	
Lö 23	Återinvigning av Norrbro och Medeltidsmuseum, Stockholm	
Må 25	Närvaro vid Hagasymposium, Gustav III:s Antikmuseum	
	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	

	Invigning av vårdboende Bernadotte, Uppsala	
Ti 26	Stipendieutdelning i stiftelsen Drottning Silvias Jubileumsfond för Forskning om Barn och Handikapp	
	Närvaro vid konsert med Unga Musik på Slottet	
On 27	Styrelsemöte i stiftelsen Silviahemmet, Ekerö	
	Företräde för professor Anders Karlqvist, Polarforskningssekreteriatet	
To 28	Företräde för Sveriges olympiska kommitté	
	Utdelning av H.M. Konungens medalj	
	Närvaro vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens högtidssammankomst, Stockholm	

FEBRUARI		
Ti 2	Invigning av Norra Djurgårdsstadens Innovationscenter, Stockholm	
On 3	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
To 4	Högtidliga audienser: Österrike, Kosovo och Gabon	
	Företräde för Karl Haskel och Mikael Kihlman, Grafikens Hus	
	Avskedsaudiens för Lettlands ambassadör H.E. Mrs Elita Kuzma	
Fr 5	Sammanträden i Mentor Foundation, London	
Sö 7	Närvaro vid Högmässan i S:ta Clara kyrka, Stockholm	
Må 8	Utdelning av Svensk Mjölks guldmedalj, Stockholm	
	Möte med World Child & Youth Forum	

Ti 9	Avskedsaudiens för Zambias ambassadör H.E. Ms. Joyce Chembe Musenge	
	Avskedsaudiens för Finlands ambassadör H.E. Mr Alec Aalto med maka Merja Tuomas-Kettunen-Aalto	
	Närvaro vid Traveller Clubs högtidsmiddag, Stockholm	
On 10	Närvaro vid Baltic Sea Action Summit i Helsingfors, Finland	
On 10 – To 11	Besök på Visingsö och närvaro vid Arktiskt seminarium, Gränna polarmuseum	
To 11	Styrelsemöte i Swedish Care Institute, Stockholm	
To 11	Representationsmiddag, Stockholms slott	
To 11 – Sö 14	Närvaro vid Svenska Rallyt, Karlstad	
	Besök på Stenhammar, Flen	
Må 15	Närvaro vid Svenska Paralympictruppens samling, Stockholm	
	Närvaro vid Min Stora Middag, Stockholm	
Ti 16	Statsrådslunch med högskole- och forskningsminister Tobias Krantz	
On 17	Besök på Posten Frimärken, Kista	
To 18	Besök på Gundua Foundation, Stockholm	
	Audiens för norska Stortingets talman Dag Terje Andersen	
Fr 19 – Sö 28	Närvaro vid Vinter-OS i Vancouver, Kanada	
Lö 20/2 – Sö 7/3	Projektresa till New York med World Childhood Foundation, USA	
Må 22	Partiledarlunch, Göran Häggglund, Kristdemokraterna	
Ti 23	Partiledarlunch, Mona Sahlin, Socialdemokraterna	
To 25	Partiledarlunch, Fredrik Reinfeldt, Moderaterna	
Fr 26	Närvaro vid Kungl. Akademiens för de fria konsterna	
MARS		
Fr 19/2 – Ti 2/3	Närvaro vid Vinter-OS i Vancouver, Kanada	
Ti 2	Partiledarlunch, Maria Wetterstrand och Peter Eriksson, Miljöpartiet	
Fr 5	Partiledarlunch, Jan Björklund, Folkpartiet,	

Ti 9	Gundua Foundation, Hammarby sjöstad, Stockholm	
	UD-information inför statsbesöket i Brasilien	
	Möte med journalister från Brasilien	
On 10	Möte med World Child & Youth Forum	
	Närvaro vid ICC Svenska Nationalkommittés årsmöte, Stockholm	
On 10	Styrelsemöte i World Childhood Foundation	
	Företråde för professor Anders Karlqvist och dr. Elisabeth Kessler, Polarforskningssekreteriatet	
	Företråde för utrikesminister Carl Bildt	
To 11	Närvaro vid konsert i Stockholms konserthus	
Fr 12	Företråde för Sveriges Bagare och Konditorer	
	H.K.H. Kronprinsessans namnsdag	
Må 15	Företråde för dirigent Mats Liljefors	
	Avskedsaudiens för Greklands ambassadör H.E. Mr Evangelos Carokis	
	Avskedsaudiens för Indonesiens ambassadör H.E. Mrs Linggowaty Hakim	
	Företråde för kabinettssekreterare Frank Belfrage	
	Utrikesnämnd	
	Middag hos Brasiliens ambassadör H.E. Mr Antonino Lisboa Mena Goncalves, Stockholm	
Ti 16	Närvaro vid Silviahemmets Inspirationsdag, Stockholm	
	Informationskonselj	
	Närvaro vid Baden-Powell Fellows Sweden Chapters årsmöte	
On 17	Invigning av Igelsta kraftvärmeverk, Södertälje	
	Företråde för förbundsordförande Elisabeth Wallenius, Riksförbundet Sällsynta Diagnoser	
	Invigning av Royal Palace Sprint, Stockholm	
	Företråde för departementsrådet Klas Molin inför högtidliga audienser	

KALENDER

MARS		
To 18	Audiens för borgmästaren för Sao Bernardo do Campo, herr Luiz Marinho	
	Invigning Hjárnans Dag, Stockholm	
Fr 19	Högtidliga audienser: Finland, Lettland, Vietnam och Afghanistan	
	Invigning av tillbyggnaden av Norma Precisions ammunitionsfabrik, Åmotfors	
	Styrelsemöte i stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond	
Må 22	Partiledarlunch, Lars Ohly, Vänsterpartiet	
Ti 23 – Fr 26	Statsbesök i Brasilien, läs mer på sidorna 56 - 57	
Ti 23	Partiledarlunch, Maud Olofsson, Centerpartiet	
	Företråde för Italiens ambassadör H.E. Mrs Anna Della Croce Brigante Colonna	
On 24 – Sö 28	Resa till London med World Childhood Foundation, Storbritannien	
To 25	Företråde för ekonomiprofessor Neil Malhotra och studenter från Stanford Graduate School of Business	
Ti 30	Avskedsaudiens för Honduras ambassadör H.E. Mrs. Iliana Waleska Pastor Melghem	
	Avskedsaudiens för Italiens ambassadör H.E. Mrs Anna Della Croce Brigante Colonna	
	Audiens för Kinas vice president H.E. Mr. Xi Jinping	
	Företråde för ärkebiskop Anders Wejryd	
On 31	Närvaro vid Kungl. Vetenskapsakademiens högtidssammankomst, Stockholm	

APRIL		
Ti 6	Möte med World Child & Youth Forum	
On 7	Statsrådslunch med handelsminister Ewa Björling	
	Besök Jakobs kyrka, Stockholm	
On 7 – Lö 10	Besök vid Scout- och Childhoodprojekt, Thailand	
Fr 9	Temadag med H.M. Konungens jaktklubb, Öland	
Må 12	Invigning av den 1:a nationella konferensen i palliativ vård, Stockholm	

	Företråde för departementsrådet Torgny Holmgren och departementsrådet Håkan Åkesson	
	Sammanträde i stiftelsen Konungens Jubileumsfond för Ungdom i Sverige	
	Styrelsemöte i stiftelsen Silviahemmet	
Ti 13	Köp av den första Majblomman	
	Avskedsaudiens för Schweiz ambassadör H.E. Mr. Robert Reich	
	Närvaro vid firandet av Sophiahemmets högskolas 125-årsjubileum, Stockholm	
	Invigning av utställningen Det dukade blomsterbordet, Drottningholms slottsteater	
On 14	Styrelsemöte i Mentor Sverige	
	Företråde för finansborgarråd Sten Nordin och stadsdirektör Irene Svenonius	
	Företråde för rektor Harriet Wallberg-Henriksson för överlämning av Karolinska Institutets jubileumsguldmedalj	
To 15– Lö 17	Närvaro vid firandet av Drottning Margrethe II:s 70-årsdag, Amalienborg, Danmark	
Må 19	Företråde för Maria Graner och Göran Hägerdal från Svenska Scourrådet	
	Utdelning av Stora Exportpriset, Stockholm	
	Inspelning med SVT för Victoriafonden, Stockholms Dövas Ungdomsråd, Fritidsgården DUKIS, Stockholm	
	Sammanträde i H.M. Konungens råd för mark- och byggnadsfrågor	
	Församlingsafton	
Ti 20	Invigning av Skogsnäringsveckan	
	Statsrådslunch med biståndsmminister Gunilla Carlsson	
	Företråde för representanter från Cancerfonden	
	Utdelning av 2010-års Vegamedalj	
Fr 23 – Sö 25	Närvaro vid styrelsemöte i World Scout Foundation, Monaco	
Lö 24/4 – To 6/5	Resa till New York och Miami med World Childhood Foundation, USA,	
Må 26	Företråde för miljöminister Andreas Carlgren	
Ti 27	Utdelning av utmärkelsen Svensk kvalitet till Barn- och ungdomsmedicinska kliniken vid Länssjukhuset Ryhov, Jönköping, samt HSB Östergötland, Linköping	

	Sammanträden i Mentor Foundation, London, Storbritannien	
	Seminarium följt av stipendieutdelning, Sverige-Amerika-stiftelsen, Tre kronorsalen, Stockholm	
On 28	Närvaro vid seminariet Värdebaserat Ledarskap samt stipendieutdelning i Ungt Ledarskap	
To 29	Företråde för fältprost Sten Elmberg och stabspastor Mats Norrman	
	Möte med Ordenskapitel i Kungl. Maj:ts Orden	
	Diplomatmottagning	
Fr 30	Firande av H.M. Konungens födelsedag	

MAJ

Må 3 – On 5	Besök på HMS Carlskrona vid Operation Atalanta, Mombasa och Indiska Oceanen	
Må 3	Invigning av International Society for Magnetic Resonance Medicine's konferens, Älvsjö	
To 6	Audiens för Georgiens talman H.E. Mr David	
	Närvaro vid Gastronomiska akademiens vårsammanträde	
To 6 – Må 10	Närvaro vid Sweden Week, Seattle, USA	
Fr 7	Närvaro vid Amfibiebataljonen vid Amf 1 övningar i Bergaområdet, Ostkusten	
	Sammanträde med Landstormsfonden	
Må 10	Företråde för Riksbanken och överlämnande av Riksbankens minnesmynt	
	Närvaro vid Konstnärernas vänner, Stockholm	
Ti 11	Företråde för ambassadör Svante Kilander	
	Företråde för generalsekreteraren i Rikskommittén Sveriges Nationaldag, Ingemar Wahlberg	
	Möte med World Child & Youth Forum	
	Företråde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
	Utdelning av 2010-års Crafoordpris i geovetenskap, Stockholm	
	Närvaro vid Nordiska museet & Skansens Vänner årsmöte, Stockholm	
On 12	Högtidliga audienser: Zambia, Schweiz, Italien och Panama	

	Styrelsemöte i Swedish Care Institute, Ystad	
	Utdelning av 2010-års Vegamedalj	
	Mottagning och stipendieutdelning i stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö	
Fr 14	Företråde för departementsrådet Klas Mohlin inför Expo 2010	
	Avskedsaudiens för Iraks ambassadör H.E. Mr Ahmad Bamarni	
	Audiens för talmän och riksdagsdirektörer från EU:s talmanskonferens	
Lö 15	Invigning av sommarutställningen Kungliga bröllop, Solliden	
Ti 18	Informationskonselj	
	Invigning av Vindpark Väneren, Hammarö	
	Möte i stiftelsen Prins Gustaf Adolfs och Prinsessan Sibyllas minnesfond	
	Medverkan vid scouternas städning av Djurgården, Stockholm	
	Mottagande av hedersutmärkelsen S:t Eriksmedaljen, Stockholm	
On 19	Företråde för Svenska Akademiens ständige sekreterare Peter Englund	
	Förhandsvisning av utställningen Bröllop för kung och fosterland, Livrustkammaren, Stockholm	
	Närvaro vid seminariet Bernadotte: franska och svenska perspektiv, arrangerat av Frankrikes ambassad, Börshuset, Stockholm	
On 19- Ti 25	Besök i Kina, läs mer på sidan 14	
Fr 21	Närvaro vid högtidlighållandet av 60-årsjubileet av Sveriges och Kinas diplomatiska förbindelser, Beijing, Kina	
Sö 23	Besök vid den svenska paviljongen vid världsutställningen, Shanghai, Kina	
Ti 25	Avskedsaudiens för Makedoniens ambassadör H.E. Agon Demjaha	
On 26	Närvaro vid WWF:s årsmöte, Kolmården	
	Styrelsemöte i stiftelsen Kungaparets bröllopsfond	
To 27	Besök på Hagebyskolan, Norrköping	

KALENDER

To 27	Invigning av Norrköpings Visualiseringscenter C, Norrköping	
	Invigning av utställningen Sveriges Historia, Historiska museet, Stockholm	
Fr 28	Besök i Österåkers kommun	
Lö 29	Närvaro vid Rikshemvärnschefens insatsövning, Stockholm	
Sö 30	Lysning för H.K.H. Kronprinsessan och herr Daniel Westling, Slottskyrkan	
Må 31	Diplomatmottagning	

JUNI		
Ti 1	Lysningsmottagning för Kronprinsessan Victoria och herr Daniel Westling	
	Utdelning av Astrid Lindgrens litteraturpris, Stockholm	
On 2	Möte med World Child & Youth Forum	
To 3	Lysningsmottagning för Kronprinsessan Victoria och herr Daniel Westling	
Sö 6	Nationaldagsfirande, Skansen med efterföljande mottagning, Stockholms slott	
Må 7	Närvaro vid Stenhammardagen, Flen	
	Styrelsemöte i stiftelsen Silviahemmet, Ekerö	
	Utdelning av H.M. Konungens Medalj	
On 9	Broschutdelning till Silviasystrar, Silviahemmet, Ekerö	
	Närvaro vid Drottningholmsteaterns Vänners högtidssammankomst, Ekerö	
On 16- Må 21	Kronprinsessan Victoria och herr Daniel Westlings bröllop	
Lö 19	Vigsel mellan Kronprinsessan Victoria och herr Daniel Westling, Storkyrkan, Stockholm	
Ti 22	Företrädare för utrikesminister Carl Bildt	
	Avskedsaudiens för Zimbabwes ambassadör H.E. Mrs Mary Sibusisiwe Mubi	
	Avskedsaudiens för Polens ambassadör H.E. Mr. Michal Czyn	
	Stipendieutdelning i Kungaparets Bröllopsfond	
On 30	Närvaro vid en galakväll till förmån för World Childhood Foundation, London, Storbritannien	

JULI		
On 14	Kronprinsessans födelsedag	
	Närvaro vid Victoriadagen, Borgholm	
Fr 16	Premiering av Årets Ölänning, Solliden	

AUGUSTI		
To 12	Närvaro vid Dragon Gold Cup Regatta Dinner och Göteborgs Kungl. Segelsällskaps 150-årsjubileum, Marstrand	
Lö 14	Närvaro vid Svenska Kungsrallyt, Öland	
Ti 17	Information om Kalmar län och middag hos landshövding Sven Lindgren, Kalmar	
Fr 20	Sammanträde med World Child and Youth Forum	
	Företrädare för ambassadör Lars Fredén	
Lö 21- Sö 22	Närvaro vid högtidlighållandet av 200-årsminnet av tronföljarvalet med efterföljande galamiddag på Örebro slott, Örebro	
Må 23	Närvaro vid Östersjöfestivalen 2010, Berwaldhallen, Stockholm	
On 25	Närvaro vid Världshandelsdagen, Stockholm	
To 26	Invigning av minnesmonument över Folke Bernadotte-aktionen Vita bussarna, Helsingborg	
Fr 27	Avskedsaudiens för Cyperns ambassadör H.E. Mr Pavlos Anastasiades	
	Företrädare för utnämnde ambassadören i Afghanistan Torbjörn Pettersson	
	Invigning av utställningen om den Första Kejsaren av Kina och terrakottaarmén, Östasiatiska Museet, Stockholm	
	Närvaro vid Karolinska Institutets 200-årsjubileum, Stockholm	
Lö 28- Sö 29	Invigning av Botniabanan, Kramfors, Umeå	
Sö 29	Närvaro vid firandet av Min Stora Dags 10-årsjubileum, Skansen, Stockholm	
Må 30	Utdelning av Polar Music Prize 2010, Stockholm	
Må 30/8 - Fr 3/9	Resa till Sydafrika med World Childhood Foundation	
Ti 31	Invigning av Aitikgruvans nya gruvområde, Gällivare	

SEPTEMBER		
On 1	Företråde för generaldirektör Marianne Treschow och Anders Johansson, Post-och Telestyrelsen	
	Utdelning av The World's Children's Prize for the Rights of the Child, Stockholms	
To 2	Närvaro vid Flygvapnets övning FVÖ-10, södra Sverige	
	Närvaro vid start av Silviasjuksköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
	Invigning av Ekerö kommuns nya enhet för demensdagsvård, Ekerö	
	Närvaro vid De Gamlas Dag, Ekerö	
To 2	Närvaro vid avslutningskonserten under Östersjöfestivalen, Berwaldhallen, Stockholm	
Fr 3	Första spadtaget Nya Karolinska Solna universitetssjukhus	
	Styrelsesammanträde i Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond	
Lö 4	Invigning av S:ta Maria Alsike kyrka, Knivsta	
Må 6	Närvaro vid start av Silviaundersköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
	Närvaro vid The Global Need for Effective Antibiotics-konferens, Uppsala universitet	
Må 6/9 - Fr 26/11	Studier vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp	
Må 6/9 - On 17/11	Arbete för World Childhood Foundation, New York, USA	
Ti 7	Utdelning av Stockholm Junior Water Prize, Älvsjö	
On 8	Executive Committee Meeting, World Childhood Foundation	
	Företagsbesök vid Uddeholm Tooling AB, Hagfors	
	Invigning av Älvstrandens Bildningscentrum, Hagfors	
On 8	Närvaro vid Musik på Slottet-konsert	
To 9	Invigning av Sveriges första hospice för barn, Stockholm	
	Diplomatmottagning	
	Utdelning av Stockholm Water Prize Award, Stockholm	
Må 13	Styrelsemöte i Mentor Sverige	
Ti 14	Företråde för Konstakademiens ständige sekreterare, Olle Granath	

	Sammanträde i Kronprinsessan Margaretas Landstormsfond	
On 15	Företråde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
	Invigning av projektet Idrott utan gränser, Södertälje	
	Besök i stadsdelen Hovsjö, Södertälje	
To 16	Högtidliga audienser: Polen, Danmark, Irak, Grekland och Moldavien	
	Möte med World Childhood Foundation, München, Tyskland	
	Avskedsaudiens för Japans ambassadör H.E. Mr Akira Nakajima	
	Närvaro vid säsongens öppningskonsert på Konserthuset, Stockholm	
Fr 17	Närvaro vid Hemvärns KFÖ med 413. och 414. Hemvärnsbataljonernas övningar i Norrköpings- och Kvarnområdet	
	Besök på Childhood-projekt, München	
Sö 19	Närvaro vid Johanniterhjälpens familjelunch, Steninge slott	
Må 20 - Ti 21	Styrelsesammanträde i stiftelsen Silviahemmet, Borgholm	
Må 20 - Fr 24	Närvaro vid FN:s årliga möte med fokus på Millenium Development Goals, New York, USA	
Ti 21	Företråde för biståndschef Christer Åkesson och informationschef Henrik Pederby, Hela Världen, Svenska Kyrkan	
	Närvaro vid styrelsemöte, World Childhood Foundation USA, New York	
	Företråde för kanslirådet Nina Tornberg, UD-EU väst, Briefing inför Frankrike	
On 22	Stipendieutdelning i Stiftelsen Frimurare Barnhuset i Stockholm, Stockholm	
Fr 24	Besök vid projektet Chances for Children, New York, USA	
Sö 26 - On 29	Besök i Frankrike i samband med Bernadottejubiléet. Enligt särskilt program	
Må 27	Utdelning av Marcus Wallenbergpriset, Stockholm	
Ti 28	Företråde för talmannen Per Westerberg	
	Närvaro vid kyrkomötets högtidliga öppnande i Uppsala domkyrka, Uppsala	
On 29	Företråde för statsminister Fredrik Reinfeldt	
	Utdelning av stipendier för bästa försäljning av Majblomman	

KALENDER

On 29	Företråde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
	Invigning av utställningen Härskarkonst, Nationalmuseum, Stockholm	
On 29/9- Fr 1/10	Projektresa med World Childhood Foundation, West Virginia, USA	
To 30	Högtidliga audienser: Tanzania, Indien, Honduras och Japan	
	Lunch för republiken Frankrikes f.v. presidenten Giscard d'Estaing med hustru	
	Avskedsaudiens för Spaniens ambassadör H.E. Mr Enrique Viguera	
	Överlämnande av pris till Childhoodprojekt med föreställning och middag på Confidencen, Ulriksdal	

OKTOBER		
Må 6/9- On 17/11	Arbete för World Childhood Foundation, New York, USA	
On 29/9- Fr 1/10	Projektresa med World Childhood Foundation, West Virginia, USA	
Fr 1	Närvaro vid Voksenåsens 50-årsjubileum, Oslo, Norge	
	Besök på Östasiatiska museet, Stockholm. Besöket leds av överintendent Sanne Houby-Nielsen	
	Företråde för rektor Harriet Wallberg Henriksson, Karolinska institutet	
Lö 2	Närvaro vid STCC:s final, Mantorp	
Sö 3	Besök vid Svenska Margaretaförsamlingen, Margaretkyrkan, Oslo, Norge	
Må 4	Företråde för generalsekreterare Annika Rembe, EXPO 2010, Briefing inför Kina	
	Företråde för professor emeritus Göran Malmqvist, sinolog, Briefing inför Kina	
Ti 5	Närvaro vid Riksmötets öppnande	
	Informationskonselj, Stockholms slott	
	Närvaro vid en konsert i samband med Riksmötets öppnande, Konserthuset, Stockholm	
On 6- To 7	Närvaro vid sammanträde i World Scout Foundation, Schweiz	
On 6	Företråde för ambassadör Jan Eliasson och Per Ström, WaterAid Sverige	
	Företråde för departementsrådet, chefen för UD-ASO Klas Molin och departementsrådet Lars Andreasson, UD-ASO. Briefing inför Kina	

To 7	Närvaro vid 9th Swedish-American Executive Women's Conference: Women leaders in the 21 st Century, New York, USA	
Fr 8 – Ti 14	Besök i Beijing och EXPO 2010 i Shanghai, Kina. Enligt särskilt program	
Sö 10	Närvaro vid högtidlighållandet av Vreta klostrets 900-årsjubileum, Linköpings kommun	
	Besök i Linköpings domkyrka, Linköping	
Ti 12	Företråde för WWF:s ordförande Björn Hägglund, generalsekreterare Håkan Wirtén och kvalitetsansvarige Ulf Holmberg	
	Sammanträde i stiftelsen Ungt Ledarskaps stipendiekommitté	
	Närvaro vid lanseringen av Childhoods radiokampanj med Sirius XM Radio, New York, USA	
Ti 12	Företråde för herr Hjalmar Albin Abrahamsson, herr Lennart Lanto och fru Agneta Lanto	
On 13	Närvaro vid middag med World Scout Foundations styrelse, Ottawa	
To 14- Sö 17	Närvaro vid styrelsesammanträde i World Scout Foundation och BP Fellows Event, Ottawa, Kanada	
To 14	Mentor Foundation Executive Committee Meeting, Washington DC, USA	
	Mentor International Prevention Award Dinner, Washington DC, USA	
Fr 15	Mentor Foundation Trustee Meeting, Washington, USA	
Ti 19	WWF:s rådsmöte, Solna	
	Företråde för överintendent Magnus Olausson, Nationalmuseum	
Ti 19	Närvaro vid middag med landshövding Göran Tunhammar inför World Scout Jamboree 2011, Malmö	
On 20	Närvaro vid högtidlighållandet av tronföljarens landstigning i Helsingborg den 20/10 1810, Helsingborg	
To 21	Besök vid Igelösa Life Science Community, Lund	
	Företråde för delstaten Michigans guvernör Jennifer Granholm	
	Besök på hudkliniken, Lunds universitetssjukhus	
To 21 – Lö 23	Besök i Västergötland. Enligt särskilt program	
Fr 22	Bergslagsjakt	
Sö 24	Lunch för H.M. Drottning Ashi Dorij Wangmo Wangchuck Drottningholms slott, Ekerö	

KALENDER

Må 25	Närvaro vid Marinens övning SWENEX 2, Gotska sjön	
	Nationalencyklopedin, prisutdelning Kunskapspriset, Stockholms stadshus	
Ti 26	Företräde för f.v. riksdagsdirektören Anders Forsberg	
	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
	Utdelning av utmärkelsen Årets Nybyggare	
	Företräde för överintendent Solfrid Söderlind, Nationalmuseum	
	Invigning av utställning m.a.a. Grafiska sällskapets 100-årsjubileum, Konstakademien, Stockholm	
	Närvaro vid Ersta diakonis evenemang Drivkrafter 2010, Stockholm	
	Företräde för stabschef Håkan Pettersson med adjutanter	
On 27	Högtidliga audienser: Portugal, Spanien, Bangladesh och Laos	
	Företräde för professor Lars Engwall, preses och Lars-Olof Sundelöf, sekreterare, Kungl. Vetenskaps-Societeten	
	Medverkan i en workshop arrangerad av stiftelsen Ungt Ledarskap och Styrelseakademien	
	Närvaro vid Gastronomiska akademiens sammanträde, Stockholm	
To 28 – Fr 29	Svenska Handelskammarens 50-årsjubileum, Haag	
	Utdelning av forskningsanslag för Lilla Barnets Fond, Svenska Läkaresällskapet, Stockholm	

NOVEMBER

Må 1 – On 3	Besök i Finland. Enligt särskilt program	
On 3	Sammanträde i Prins Gustaf Adolfs och Prinsessan Sibyllas Minnesfond, Stockholm	
	Jaktsupé på Koberg slott, Västergötland	
On 3 – Fr 5	Besök i Norrbotten Enligt särskilt program	
To 4	Jakt på Halle- och Hunneberg	
Må 8 – Lö 13	Närvaro vid Royal Technology Mission, Kina	
On 10/11- Ti 16/11	Projektresa med World Childhood Foundation, Kina	

Lö 13	Närvaro vid Kungl. Vetenskaps-Societeten i Uppsala 300-årsjubileum, Uppsala	
Må 15	Närvaro vid Kungl. Örlogsmannasällskapets högtidssammankomst, Stockholm	
Ti 16	Företräde för Svenska Akademiens ständige sekreterare Peter Englund	
	Styrelsesammanträde i stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö	
	Besök i Fryshuset. Besöket leds av Fryshusets VD Johan Oljeqvist Enligt särskilt program	
	Utdelning av Prins Eugenmedaljen	
On 17	Närvaro vid NBG:s slutövning Joint Action, Skövde	
	Närvaro vid konferensen Vulnerable children on the run, a European challenge, Bryssel	
On 17 – To 18/11	Utdelning av Göteborg Award Sustainable Development, Göteborg	
Fr 19	World Child & Youth Forum, Stockholms slott	
Lö 20	Närvaro vid Lottakårens riksstämma, Älvsjö	
Sö 21	Biskopsvigning, Uppsala domkyrka	
Ti 23	Styrelsesammanträde i Drottning Silvias Jubileumsfond för forskning om Barn och Handikapp	
	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför Utrikesnämnden	
	Utrikesnämnd	
On 24	Närvaro vid inspelningen av Kunskapens krona	
	Närvaro vid seminarium nr. 2 Kunskapens Krona, Bernadottebiblioteket, Stockholms slott	
	Avskedsaudiens för Ecuadors ambassadör H.E. Mr. David Roberto Betancourt Ruales	
	Riksdagssupé, Stockholms slott	
To 25	Närvaro vid tv-inspelning av Kunskapens krona, Bernadottebiblioteket, Stockholms slott	
To 25	Närvaro vid tv-inspelningen Kunskapens krona, Bernadottebiblioteket, Stockholms slott	
	Närvaro vid Musik på Slottets jubileumskonsert	

KALENDER

Fr 26	Styrelsesammanträde i Stiftelsen Silviahemmet, Svenskt Demenscentrum, Stockholm	
	Utdelningsammanträde i Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur	
	Lunch Gundua Foundation, Ordförande Richard Ohlson, ledamot Lars Peder Hedberg, direktör Ingvar Kamprad	
Fr 26/11- Fr 17/12	Arbete för World Childhood Foundation, New York, USA	
Sö 28	Närvaro vid Adventsgudstjänst, Slottskyrkan, Stockholms slott	
Må 29	Gundua Foundation, Birger Jarlsgatan	
	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför högtidliga audienser	
	Executive Committee Meeting, Mentor Foundation	
	Företräde för Ebba Ancarkrona	
Ti 30	Information om årets Nobelpristagare	
	Företräde för Mikael Lofström, Carl Malmsten Furniture Studies, Linköpings universitet, Campus Lidingö	
	Närvaro vid församlingsafton	

DECEMBER

On 1	Högtidliga audienser: Namibia, Cypern och Cuba	
	Förhandsvisning av utställningen Hemma på slottet – hos de första Bernadotterna, Bernadottevåningen, Stockholms slott	
	Invigning av utställningen Hemma på slottet – hos de första Bernadotterna, Bernadottevåningen, Stockholms slott	
	Besök på Restaurangakademien, Stockholm	
Fr 3	Besök Bröllopsutställningen, Spegelsalongen	
Lö 4	Invigning av Citytunneln, Malmö	

	Närvaro vid uppförandet av oratoriet Messias, Storkyrkan, Stockholm	
To 9	Styrelsesammanträde i World Childhood Foundation	
	Styrelsesammanträde i Drottning Silvias Stiftelse för forskning och utbildning	
	Styrelsesammanträde i Carl XVI Gustafs Stiftelse för forskning och utbildning	
Fr 10	Utdelning av diplom till vinnarna i DN:s Nutidsorientering, Drottningholms slott	
	Närvaro vid överlämnandet av 2010-års Nobelpris, Stockholms Konserthus	
	Nobelbankett, Stockholms stadshus	
Lö 11	H.M. Konungens middag för nobelpristagarna, Karl XI:s galleri	
Må 13	Närvaro vid Kungl. Hovstaternas Luciafirande, Södra valvet, Stockholms slott	
	Styrelsemöte i Mentor Sverige, Stockholm	
On 15	Executive Committee Meeting, World Childhood Foundation, Stockholm	
	Företräde för Sveriges Kristna Råd, generalsekreterare Sven-Bernhard Fast	
To 16	Närvaro vid jullunch med Deutscher Damenklub, Operakällaren	
	Företräde för jägmästarstudenter från Skogshögskolan samt mottagande av julgranar på Inre Borggården, Stockholms slott	
	Närvaro vid adventsgudstjänst i Slottskyrkan, Stockholms slott	
	Avtackning av personal som slutat under året i Prinsessan Sibyllas våning	
	Närvaro vid jullunch för de anställda inom Kungl. Hovstaterna i Karl XI:s galleri	
Sö 19	Närvaro vid konserten Klassisk jul, Hedvig Eleonora kyrka, Stockholm	
Må 20	Lunch Bröllopsstiftelsen, styrelseordförande Nordea, kammarherre Hans Dahlborg och styrelseordförande Lancelot Asset Management AB Peggy Bruzelius	
	Närvaro vid Svenska Akademiens högtidssammankomst	

Kunglig ordlista

Många yrkestitlar, ord och uttryck vid Kungl. Hovstaterna har använts under lång tid. Några av dessa förklaras nedan.

APANAGE är den del av det statliga anslag som används för att täcka kostnaderna för Kungens ceremoniella och representativa uppgifter. Apanaget utgör drygt hälften (51 %) av anslaget till Kungl. Hovstaterna.

BERIDAREN är chef för stallavdelningen vid H.M. Konungens hovstall.

FATBUREN sköter tvätt och linneförråd.

FODERMARSKEN är en av kuskarna, tillika ställföreträdande chef på stallavdelningen, vid H.M. Konungens hovstall och ansvarar bland annat för hästarnas utfodring.

FÖRSTE HOVMARSKALKEN är chef för Hovmarskalksämberet.

H.M. KONUNGENS STAB består av stabschef och adjutanter från Försvarmakten.

H.M. KONUNGENS RÅD för Hovstaterna består av Hovstaternas chefer och behandlar bl.a. budgetfrågor.

HOVDAM assisterar Drottningen i officiella sammanhang.

HOVMARSKALK tituleras cheferna för H.K.H. Kronprinsessans hovstat och H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat.

HOVFURIR svarar för att iordningställa och genomföra allt från enkla luncher till stora galamiddagar.

HOVKALENDERN innehåller namnen på ledande befattningshavare vid Kungl. Hovstaterna.

HOVLAKEJ serverar vid kungliga middagar.

HUSGERÅDSMÄSTAREN är chef för den avdelning vid Husgerådskammaren, som svarar för transporter av möbler, möblering med mera.

HÖGTIDLIGA AUDIENSER sker när nya ambassadörer skall lämna sina introduktionsbrev, så kallade kreditivbrev, till Kungen.

KABINETTSKAMMARHERRAR och kammarherrar är behjälpliga vid statsbesök, audienser, officiella middagar och andra större evenemang.

KONUNGAHUSET eller **KUNGAHUSET** omfattar tronföljdsberättigade medlemmar av den Kungl. Familjen jämte deras makar/makor, Prinsessan Lilian och Prinsessan Birgitta.

KONSELJER är sammanträden med regeringen under Kungens ordförandeskap. Enligt grundlagen hålls informationskonseljer "när så erfordras" och regeringskifteskonseljer efter att riksdagen valt en ny statsminister.

KUNGAFAMILJEN utgörs av Kungen och Drottningen samt Kronprinsessan Victoria, Prins Daniel, Prinsessan Madeleine och Prins Carl Philip.

KUNGL. FAMILJEN utgörs av Kungafamiljen och övriga medlemmar enligt redovisning i Hovkalendern.

RIKSMARSKALKEN är chef för Kungl. Hovstaterna.

SLOTTSFOGDE är chef för en slottsförvaltning eller Kungl. Djurgårdens förvaltning.

SLOTTSVÄBELN ingår i säkerhetsavdelningen och har även ceremoniella uppgifter.

STATSFRUN är chef för H.M. Drottningens hovstat och det Kungl. Hushållet.

STÅTHÅLLAREN är chef för ståthållarämbetet, som svarar för vård och förvaltning av de kungliga slotten med tillhörande parker samt vård och förvaltning av Kungl. Djurgården.

TAFFELTÄCKARE biträder hovfuren i dennes arbete.

ÅLDFRUN svarar bland annat för lokalvård, blomsterarrangemang och praktiska förberedelser på Kungl. Slottet i samband med Kungaparets representation.

ÖVERHOVMÄSTARINNAN medverkar vid statsbesök inom landet och vid andra ceremonier enligt Kungens bestämmande. Rådgivare både till Kungen och Drottningen.

Kungl. Hovstaterna

*Riksmarskalk
Svante Lindqvist*

*Överhovmästarinna
Alice Troll-
Wachtmeister*

*Expeditionschef
Johan Fischerström*

*Hovstallmästare
Mertil Melin*

*Förste hovmarskalk
Lars-Hjalmar Wide*

*Statsfru
Kirstine von Blixen-
Finecke*

*Chefen för
H.M. Konungens stab
Håkan Pettersson*

*Personalchef
Gun-Britt Flingdal*

*Förste livmedikus
Jan Östergren*

*Ståthållare
Lennart Ahlgren*

*Informationschef
Nina Eldh*

*Överhovpredikant
Lars-Göran Lönnemark*

*Överintendent
Carin Bergström*

*Hovmarskalk
Jörgen Lindström*

*Överintendent
Jan Lindman*

*Hovauditör
Axel Calissendorff*

*Kanslichef
Christer Lignell*

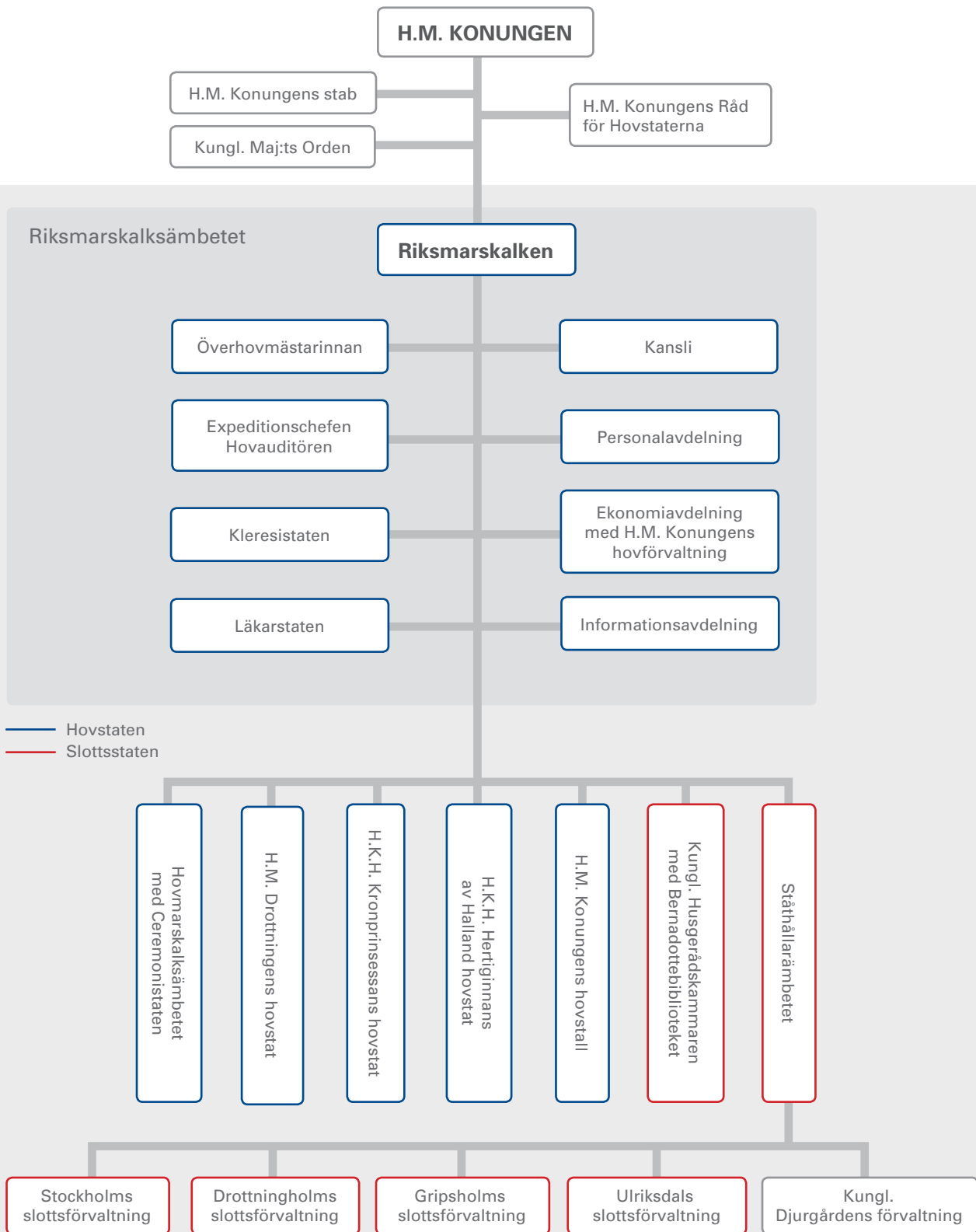

FOTO:

Omslag framsida: Mats Andersson, Scanpix

Omslag baksida: Mark Earthy, Scanpix

Sid	5	Fredrik Persson, Scanpix
Sid	6	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	7	Claudio Bresciani, Scanpix
Sid	8	Kungl. Hovstaterna
Sid	9	Henrik Garlöv, Kungl. Hovstaterna
Sid	10	Henrik Montgomery, Scanpix
Sid	11	Martin Sundström
Sid	12	Stig-Åke Jönsson, Scanpix
Sid	13	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	15	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	16	Fredrik Sandberg, Scanpix
Sid	17	Henrik Montgomery, Scanpix
Sid	18	Bertil Ericson, Scanpix
Sid	19	Jan Erik Henriksson, Scanpix
Sid	20	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	20	Anders Wiklund, Scanpix
Sid	21	Försvarsmakten
Sid	22	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	23	Fredrik Sandberg, Scanpix
Sid	23	Jan Erik Henriksson, Scanpix
Sid	24	Roland Thunholm
Sid	25	Kungl. Hovstaterna
Sid	27	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	28	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	29	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	29	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	30	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	31	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	32	Kungl. Hovstaterna
Sid	33	Håkan Norberg, Kungl. Hovstaterna
Sid	34	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	34	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	35	Kungl. Hovstaterna
Sid	36	Hans Färemo
Sid	37	Hans Färemo
Sid	37	Henrik Montgomery, Scanpix
Sid	50	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	51	Claudio Bresciani, Scanpix
Sid	52	Anders Wiklund, Scanpix
Sid	52-53	Alexis Daflos, Kungl. Hovstaterna
Sid	54	Jan Erik Henriksson, Scanpix
Sid	55	Scanpix
Sid	56	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	57	Drasko Markovic
Sid	58	Leif R Jansson, Scanpix
Sid	58	Leif R Jansson, Scanpix
Sid	58	Leif R Jansson, Scanpix
Sid	59	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	59	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	59	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	70	Jonas Ekströmer, Scanpix
Sid	72	Clas Göran Carlsson
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Clas Göran Carlsson
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Gunilla Ägren
Sid	72	Gunilla Ägren
Sid	72	Clas Göran Carlsson
Sid	72	Clas Göran Carlsson
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Kungl. Hovstaterna
Sid	72	Gunilla Ägren

Utgiven av:

Kungl. Hovstaterna
Kungl. Slottet
111 30 Stockholm
Tel: 08-402 60 00
www.kungahuset.se

Redaktion:

Svante Lindqvist
Annika Sönerberg
Per Törnblom
Gösta Kylsberg

Digital bildbehandling:

Marie-Louise Törnrestam

Produktion:

Seforma AB
Tryckeri Ätta.45

Org. nr.

H.M. Konungens hovförvaltning 902000-7374
Kungl. Slottsstaten 202100-3484
Kungl. Djurgårdens förvaltning 802000-6808

KUNGL. HOVSTATERNA
Kungl. Slottet
111 30 Stockholm
Tel: 08-402 60 00
www.kungahuset.se